

BONA Musa takada plaadee

Musa kuuna Igipiti 1:1-11:10

Luda bɔna kɔn Isarailino Igipiti 12:1-15:21

Isarailino likɔazɔna gbáan 15:22-18:27

Luda bà kuuna kɔn Isarailino 19:1-20:26, 23:1-24:18

Bisakuta yā 31:1-18

Isarailino Luda bà kuunaño yā gborona 32:1-34:35

Bisakutadɔna 40:1-38

Wéetana Isarailino Igipiti

¹ Isaraili né kè aɔ tà Igipiti kɔn n̄ de Yakubuo, baade kɔn a be gbɛno tɔn yɛ: ² Rubeni, Simeɔ, Levi, Yuda, ³ Isaka, Zebuluni, Beyāmi, ⁴ Dani, Nafatali, Gada kɔn Asao. ⁵ Yakubu borii pino n̄ pingi gɔon baaagɔ akurime. Yusufu sɔ giake à kú Igipiti kò. ⁶ Ben Yusufu gà kɔn a vɛino kɔn gbɛ kè aɔ kuu a gurɔano n̄ pingi. ⁷ Isarailino né ì wà kò, aɔ kàara wà pari kù maamaa, aɔ dà bùsu pila pingi.

⁸ Kína dufu kè Yusufu dɔroo kpata blè Igipiti, ⁹ ben à bè a gbɛno: À Isarailino gwa, aɔ pari kù wà dàwala. ¹⁰ Wà gá wà ɔndɔ daɛzi le aɔton kaararo yānzi. Tó zɛ fɛɛ, aɛ na wa ibɛnoa aɔ zɛ káwao aɛ bɔɛ wa bùsun.

¹¹ Ben wà gbɛno dieɛne n̄ diino ũ aɔ wée tām̄ma kɔn zɛ gbāaa kenao. Len aɔ Pitomu kɔn Rameɛo kàɛ Fili'aunanɛ a pɔblekaekiino ũ le. ¹² Mɔde dian wèe ña daām̄ma nà, len aɔègɔ kaara le aɔɔe daagula, ben

swè kè Igipitinon n yā musu. ¹³ Ben wà n dá zòzĩ pāsĩn ¹⁴ wà n nòse yàka wà gũ zĩ gbāaa dàinne kōn kúnkubonano kōn bura zĩ pĩngio. Wà zĩ pino dàinne pĩngi pāsĩpāsĩ.

¹⁵ Ben Igipiti kina Eberu nésɛɛrinɔ sisi, à doo tón Sifira, à doo sɔ tón Pua. ¹⁶ À bènnɛ: Tó é né i Eberu nɔgbɛnɔne sa, tó gɔgbɛmɛ, à à dɛ. Tó nɔgbɛmɛ sɔ, à à tó. ¹⁷ Nɔgbɛ pìnɔɔ Luda vĩa vĩa, aɔɔe yā kè à ònnɛ kero, aɔɔe nɛgɔgbɛnɔ too. ¹⁸ Ben kina pì n sísì à n lá à bè: À kè dia á kè lɛ a nɛgɔgbɛnɔ tò? ¹⁹ Aɔ wèàla wà bè: Eberu nɔgbɛnɔɔ dɛ lán Igipiti nɔgbɛnɔ bàro, aɔɔ wāa, ai wàgɔ gá ká, aɔɔ né i. ²⁰ Lɛn Isarailinɔ e kaara lɛ aɔɔe pari kũu. Ben Luda yā maaa kè nésɛɛri pìnɔne ²¹ à n gbá nénɔ, kè aɔɔ à vĩa vĩa yānzì. ²² Ben Fili'auna yā diɛ a gbɛnɔne n pĩngi à bè: À Eberu nɛgɔgbɛ kè wà n ínɔ ká Nili ín n pĩngi, mɔde à nɛnɔgbɛnɔ tó.

2

Musa ina

¹ Levi bori gɔgbɛ Levi bori nɔgbɛ sè. ² Nɔɔ pì nò sɔ à né i gɔgbɛ ũ. Kè à è né pì maa, ben à à ùtɛ mɔ aagɔ. ³ Kè èe fɔ à à ùtɛ dɔro, à kɛbu gbíi sè à kontaa lèa lɛ í tón gɛ à guuro. Ben à né pì dàn à gàa à diɛ Nili í lèa waa guu. ⁴ Né pì dāree zɛ káaa èe gwaa yā kè eé à lɛ.

⁵ Ben Fili'auna nɛnɔgbɛ gàa zú o swaa pìzi, à gbɛnɔɔ e lili oo swaa pì lèa. À gbíi è diɛna waan, ben à a zònɔkpare zĩ à gàa à à sè. ⁶ Kè à wè, à né è dan, èe ɔɔ dɔɔ. À kènnɛ wènda à bè: Eberu nɛgɔgbɛmɛ. ⁷ Ben né pì dāre mò à bè Fili'auna né pìnɛ: N yezi mà gá mà Eberu nɔgbɛ sísinnɛ àgɔ yɔ kpaanne né pìan yɔ?

⁸ À wèàla à bè: Ee, n gá! Ben nénɔgbɛ̀ pì gàa à né pì da sìsi. ⁹ Fili'auna nénɔgbɛ̀ pì bène: N né pì sé n táo ñgɔ̀ à gwaame, mégɔ̀ fīa boonne. Ben à né pì sè à tàò, èe à gwaa. ¹⁰ Kè né pì bíta kù, à à sè à gàao Fili'auna nénɔgbɛ̀ pìne, ben à à sì a né ũ. À tó kpàne Musa, zaake à bè, a à bò í guume.

Musa bàa lé à tana Midià b̀usun

¹¹ Zīkea kè Musa kè bíta, à gàa a bori Eberunɔ̀ gwa, ben à zī gbāaa kè aɔ̀ɔe kee è. À è Iyipiti gbɛ̀ e a bori daa gbɛ̀. ¹² Kè à guu gwàgwa, èe gbɛ̀ke ero, ben à Iyipiti gbɛ̀ pì dè à à ùte b̀usu'aatēn.

¹³ Kè guu d̀ò, à bò à Eberunɔ̀ è gɔ̀ɔn plaa, aɔ̀ɔe swèe kee. Ben à gbɛ̀ kè à yā nnaroo là à bè: B́yānzi né n gbēndoo gbɛ̀zi? ¹⁴ À wèàla à bè: Dé bé à n dié kí yāgɔ̀gɔ̀ri ũwee? N yezi n ma de lán n Iyipiti gbɛ̀ dè nà n yó? Ben vīa Musa kù à bè: Wà yā kè má kè d̀ò fá!

¹⁵ Kè Fili'auna yā pì mà, èe wete e à Musa de, ben à bàa lène à tà Midià b̀usun, ben à vèe l̀ògɔ̀ sae gwe. ¹⁶ Midià sa'ori nénɔgbēnɔ̀ vī gɔ̀ɔn swēēplaa, ben aɔ̀ mò wà í t̀ò, aɔ̀ kà pókādeenɔ̀ gbāngo ímikiin n de pókādeenɔ̀ne. ¹⁷ Kè sādāri kenɔ̀ mò aɔ̀ɔe pɛēm̃ma, ben Musa fɛ̀e à yā sīnyo, ben à í kpà́ne n pókādeenɔ̀a. ¹⁸ Kè aɔ̀ tà n de Rueli kiia, à n lá à bè: À kè dia a su idɛ le gbāa? ¹⁹ Aɔ̀ wèàla wà bè: Iyipiti gɔ̀gbɛ̀ ke bé à wa si sādārinɔ̀a. Àmbe se à í t̀ò à kpàwe wa pókādeenɔ̀a. ²⁰ Ben à n lá à bè: Ade e pì kú máme? B́yānzi a gɔ̀gbɛ̀ pì tò gwezi? À à sísi à mó à pó blewao. ²¹ Musa mò, ben à wè à vèe kōn gɔ̀gbɛ̀ pìò, ben gɔ̀gbɛ̀ pì a nénɔgbɛ̀ Zipora kpàa nɔ̀ ũ. ²² Ben Zipora né ì gɔ̀gbɛ̀ ũ, ben Musa tó kpàne

Geɔmu, à bè: Gbẽ zìtɔn ma ũ gbẽ pāndenɔ bùsun kè.

²³ Kè à gí kè, ben Igipiti kína gà. Isarailinɔ e mboo zòzĩ kè aɔɔe kɛɛ yānzi, aɔɔe wii lɛɛ, ben aɔ wii pì Luda lè. ²⁴ À n mbona mà, à bà kè kú kɔn Ibraĩ kɔn Isaakuo kɔn Yakubuo e sãlo. ²⁵ Luda Isarailinɔ gwà, ben aɔ kènɛ wēnda.

3

Luda Musa sisina

¹ Musa e a anzure Midaĩ bùsu sa'ori pókādeeno dāa à vɛ gbáala ai à kà kpìi kè wè sísi Orɛbu kiia. ² Ben Dii Malaika bò à mòzi tévura guu gyanton. Musa gyanto pì gwà à è té kúa, mɔde èè té kũro. ³ Ben à bè: Mé gá mà dabuyā pì gwa mà dɔ pò kè tò gyanto pì e té kũuro. ⁴ Kè Dii è à mò gwa, ben à lɛ zùzi zaa gyanto pì guu à bè: Musa! Musa! Ben à wèàla à bè: Maɛ kè! ⁵ Luda bènɛ: Nton sɔziro. N n kyatee bɔbɔ, zaake guu kè n zen kú adoname. ⁶ Ben à bè: Mámbe n dezinɔ Ibraĩ kɔn Isaakuo kɔn Yakubuo Luda ũ. Ben Musa pò kú a wéɛa, kè à Luda gwana vĩa vĩ yānzi. ⁷ Ben Dii bè: Ma yá'ɔamma kè ma gbẽnɔ kúo Igipiti è, ma wiii kè aɔ wéetāmmarinɔ tò aɔɔe lɛɛ mà. Má wahaa kè aɔ kúo dɔ. ⁸ Ma pita mà n sí Igipitinɔ mà n bɔɛ bùsu pìn mà gányo bùsu maa yàasan, guu kè zwi kɔn zó'io dìn, bùsu kè Kanaanɔ kún kɔn Itinɔ kɔn Amɔrinɔ kɔn Perizinɔ kɔn Ivinɔ kɔn Yebusinɔ. ⁹ Isarailinɔ wiilena kà ma kiia tia sa, ma ĩaa kè Igipitinɔ e daamɛ è. ¹⁰ N gá tia sa, ma n zĩ Fili'aunaame lɛ n ma gbẽ Isarailinɔ bɔɛ Igipiti. ¹¹ Ben Musa bè Ludanɛ: Dén ma ũ kè mé gá Fili'auna kiia mà Isarailinɔ bɔɛ Igipiti? ¹² Luda bènɛ: Mégɔ kúnyo.

Zĩna kẹ̀ ma n zĩi sèedan yè. Tó n ń bọ̀e Igipiti, é dọ̀nzi kẹ̀mẹ̀ kpííi kẹ̀ kíia.

¹³ Ben Musa bè Ludaṅ: Tó ma gaa má ò Isarailinṅ ma bè, aṣ̄ dezinṅ Luda bé à ma zĩ́mma, tó aṣ̄ ma la n tózi sṣ̄ né? Mé beńṅe diame? ¹⁴ Luda wèàla à bè: Mámbe gbě̀ kẹ̀ má de à ũu ũ. Ñ ońṅe kẹ̀ mámbe ma n zĩ́mma. ¹⁵ Luda bèṅe dọ̀: Ñ o Isarailinṅ kẹ̀ mamṅma Dii aṣ̄ dezinṅ Ibraĩ kṅn Isaakuo kṅn Yakubuo Luda bé à n zĩ́mma. Ma tón gwe guro píngi. Agṣ̄ ma sisii le ai a boriia. ¹⁶ Ñ gá ñ Isaraili gbě́nsinṅ kakṣ̄a ñ ońṅe kẹ̀ mamṅma Dii aṣ̄ dezinṅ Ibraĩ kṅn Isaakuo kṅn Yakubuo Luda bé à bọ̀ à mọ̀nzi. Ñ ońṅe kẹ̀ mée ń ee ma yá kẹ̀ wèe keéńṅe Igipiti è. ¹⁷ Mé ń bọ̀e Igipiti guu kẹ̀ wèe wée tãámma pín, mé gáńyo bùsu kẹ̀ Kanaanṅ kún kṅn Itinṅ kṅn Amṣ̄rinṅ kṅn Perizinṅ kṅn Ivinṅ kṅn Yebusinṅ, guu kẹ̀ zwi kṅn z'io din. ¹⁸ Aṣ̄é n yá ma. Mpi kṅn Isaraili gbě́nsinṅ à gá à Igipiti kína le à onṅ kẹ̀ mamṅma Dii Eberunṅ Luda ma bọ̀ ma mọ̀azi, ma bè à a gba zé à gá guro aagṣ̄o ke gbáan le à saa o mamṅma Dii a Ludaa. ¹⁹ Má dṣ̄ kẹ̀ Igipiti kína é we à gáro, séto ma gā nàa. ²⁰ Mé ọ̀ tṣ̄ Igipitinṅ, mé dabuyānṅ ke mà kpáońzi, eé gbasa à a gbare. ²¹ Mé tó Igipitinṅ a wée gwa, le tó ée taa, é tá ọ̀koriro. ²² A nọgbě́ píngi kondogi ke vura nọmaablebṅnṅ kṅn pókāsāanṅ gbeka a Igipiti nọgbě́ daa kṅn ń nọgbě́ kẹ̀ aṣ̄o kú a beṅnṅ, à da a nẹ́gṣ̄gbě́nṅe kṅn a nénọgbě́nṅ. Len é Igipitinṅ pónṅ símma le maamaa.

4

Musa gbana dabuyákenazé

¹ Musa wèàla à bè: Tó aṣ̄o ma náanṅ kero, ben aṣ̄o ma yá maro, tó aṣ̄ bè ríbe n bọ̀ n mọ̀maziro sṣ̄

né? ² Ben Dii a là à bè: Bón í kũna gwee? À wèàla à bè: Gòmε. ³ Dii bèνε: Ñ gò pì pãε tɔɔtε. Kè à pãε, ben à lì mlɛ ù, ben Musa bòru kpεε. ⁴ Dii bèνε: Ñ ɔ bɔ ñ kũ à vlãa. Kè à kũ, ben à èara à lì gò ù à ɔzĩ. ⁵ Dii bèνε: Len né ke le, le aɔ sí kè mamɔma Dii aɔ dezino Ibraĩ kɔn Isaakuo kɔn Yakubuo Luda bé à bò à mɔnzi.

⁶ Dii èara à bèνε dɔ: Ñ n ɔɔ sɔɔ n utan. Ben à sòtɔn. Kè à bò, à è a ɔɔ lì kusu ù, à kè púu lán buu bà. ⁷ Dii bèνε: Ñ èara ñ n ɔɔ sɔɔ n utan. À èara à sòtɔn. Kè à bò, à è à kè a gbèn. ⁸ Dii bèνε: Tó aɔɔe n náane ke wà sèeda káakupɔ sɔro, aɔé à zãa pɔ sí. ⁹ Tó aɔɔe sèeda plaa pɔn sí wà n yã mà sɔro, ñ Nili í tó ñ kwéε tɔɔtε, eé lì aru ù.

¹⁰ Ben Musa bèνε: N yã nna Dii! Zaa zi yã'ona aagamaoro. Baa zaa gurɔɔ kè n yã òmε, ma lé tɔisimε. ¹¹ Ben Dii bèνε: Dé bé à lé dɔ gbɛnteene? Dé bé è à néne naε ke è à swãdo kũu? Dé bé è tó à guu e ke è à vĩa kũu? Mamɔma Dii, mámbeeroo?

¹² Ñ gá! Mé n ïan ká yã'ona, mé yã kè né oo danne.

¹³ Ben à bè: N yã nna Dii! N yã nna! Ñ gbɛ pãnde zĩ.

¹⁴ Ben Dii pɔ fɛ Musazi à bè: N vɛi Aruna Levi borii kuuroo? Má dɔ kè yã'ona zĩ'ũoro. Èe mɔɔ danle. Tó à wéε sɔnle, à pɔɔ é ke nna. ¹⁵ Ñ yã oo ñ yã kè eé oo danε. Mapi, mégɔ à ïan ká kɔn yã'ona, mégɔ yã kè é keε daaare. ¹⁶ Eé yã o gbɛnɔne n gɛε ù, eégɔ de n légbekpari ù, négɔ denε lán Luda bà. ¹⁷ Ñ gò kè sé ngɔ kũna ñ sèedano keo.

Musa εarana Igipiti

¹⁸ Musa tà a anzure Yɛtoro kiia à bèνε: Ñ ma gba zé mà tá ma gbɛnɔ kiia Igipiti, mà e tó aɔɔ kpé

kú wèndio ai tia. Yetoro bène: Ñ pita aafia. ¹⁹ Àe sō Dii gĩake à bè Musane Midiā būsun: Ñ fεε ñ tá Igipiti, zaake gbē kē aōe n wεtεε wà n de yāano gāga ñ píngi. ²⁰ Ben Musa a naō sē kōn a négōgbēno à ñ dí zaakia, à liara èe taa Igipiti à Luda gò pì kūna. ²¹ Ben Dii bène: Tó n ka Igipiti, ñ dabuyā kē ma à gbāaa kpàmmaano kε Fili'auna aε píngi. Mōde mé à kùgbāa kū, eé gí gbēno gbarēzi. ²² Ñ onε mamoma Dii ma bè, Isaraili boriin ma daudu ũ, ²³ ben ma bène à ma daudu gbarε à gá dōnzi kεmε. Lán à gí à gbarēzi nà, mé à daudu de sa.

²⁴ Zé guu Musa e ii gukea, ben Dii à lè gwe à yezi à à de. ²⁵ Ben Zipora gbè fεε sē à a né bāngu kēo à a gεfōo nà Musa gbāa à bè: Yāpuramε, ñ demε gō arudee ũ. ²⁶ Bāngukεna beee yānzin à bène gō arudeezi. Ben Dii Musa tò.

²⁷ Dii bè Arunanε: Ñ gá da Musale gbāan. Ben à gāa à à lè Luda kpīii kiia, à lé pè à gasua. ²⁸ Musa yā kē Dii a zī à oo tōkē Arunanε kōn sēeda kē à bène à kεεno. ²⁹ Ben Musa kōn Arunao tà Igipiti aō Isaraili gbēnsino kākōa. ³⁰ Aruna yā kē Dii ò Musane tōkēñne ñ píngi, ben Musa dabuyā pino kē Isarailino wāa. ³¹ Aō yā pì sì. Kē aōo mà Dii bé à mò ñ gwa à ñ yā'amma è, ben aō kùε wà dōnzi kēne.

5

Musa kōn Arunao gana Fili'auna aεzĩ

¹ Beee gbera Musa kōn Arunao gāa wà Fili'auna lè aō bène: Yā kē Dii Isarailino Luda òn yè. À bè ñ a gbēno gbarε aō gá zībaa kεare gbāan. ² Fili'auna wēnla à bè: Dén Dii ũ kē mà à yā ma mà Isarailino

gbarɛɛ? Má Dii dõro. Mé Isarailinɔ gbarɛro. ³ Ben aõ bènnɛ: Eberunɔ Luda bé à bɔ à mɔwazi. N wa gba zé wà gá wà gurɔ aagɔɔ kɛ gbáan wà saa o Dii wa Luda pìà, lɛ àton gyãa káwaguro kesɔ zĩ. ⁴ Ben Igipiti kína pì bè Musa kɔn Arunaonɛ: À kè dia á tò gbẽnɔ làakari e goo n zĩia? À sɔkpa a zĩia. ⁵ Ben à ɛara à bè: Kè gbẽnɔ pari kũ sa, ben á yezi aõ kámma bo kɔn n zĩioó?

⁶ Zĩ beee Fili'auna yã diɛ Isaraili wéetãmmarinɔnɛ kɔn n dɔn'aɛdeenɔ à bè: ⁷ Àton sèburu kpáámma aõ kúnku bɔ lán eè kɛ nà yã dɔro. Aõ gá wà n pɔ kè n zĩnda. ⁸ Mɔde aõ kúnku bɔ lán aõ è bɔ nà yã lén. Àton lagoónɛro, zaakɛ mɛadeenɔmɛ. Beee yãnzɪ aõ wiili ègɔ dɔ, aõɛ bee wà yezi wà gá saa o n Ludaazi. ⁹ À zĩ kaarañɛ lɛ aõton ãampakii e aõ làakari kpá egɛyãndɔ dɔro.

¹⁰ Ben aõ wéetãmmari pìnɔ kɔn n dɔn'aɛdeenɔ mɔ aõ bènnɛ: Fili'auna bè wàton sèburu kpáawa dɔro. ¹¹ À gá à wɛɛ a zĩnda guu kè é en. Baa kɔn beeeo wé zĩ lagoarero, baa féte. ¹² Ben aõ fàakɔa wà gaa Igipiti gu píngi sè kè sèburu ũ. ¹³ Aõ wéetãmmari pìnɔ ègɔ nakɔrɛɛmɛma lán guu e dɔɔ nà, lɛ aõ n zĩ nɛ lán aõ è nɛ nà gurɔ kè wèè sèburu kpaamɛma. ¹⁴ Wà gbẽna kè Isaraili dɔn'aɛdee kè aõ wéetãmmarinɔɔ diɛnɔnɛ wà bènnɛ: À kè dia ée kúnku bɔ gbàa ke gĩa à kà lán wà a lé diɛare nà yároo? ¹⁵ Ben Isaraili dɔn'aɛdeenɔ gaa wà wii lè Fili'aunaa wà bè: À kè dia nées kɛɛ wamɔwa n zɔblerinɔnɛ lɛɛ? ¹⁶ Wèè sèburu kpaawa dɔro, ben wèè bee wà kúnku bɔ. Wèè wa gbɛɛ, mɔde n gbẽnɔ bé wà taari vĩ. ¹⁷ Ben à bè: Mɛadeenɔn a ũ. Lɛn á dɛ lɛ! Beee yãnzɪ èègɔ bee

é gá saa o Diiazi. ¹⁸ À gá zĩi kɛ. Weé sèburu kpáawa doro, baa kɔn beeeo é kúnku bɔ lán wà dàare nà lémmɛ.

¹⁹ Kè wà ò Isaraili don'aadeenɔnɛ aɔton gurɔ doo kúnkubɔna lagoro, aɔɔ dɔ kè wà yā è sa. ²⁰ Kè aɔ bɔ Fili'auna kiia, aɔ dàkɔrɛ kɔn Musao kɔn Arunao, aɔɔe n̄ dāa, ²¹ ben aɔ bèhɛnɛ: Dii a yā gwa à yākpae keao, zaake á tò Fili'auna kɔn a gbɛnɔɔ ye wa kãziro. A wa dɛna gbāaa kpámman gwe. ²² Ben Musa liara à gāa à bè Diinɛ: Dii, báyānzi n̄ ĩa dà gbɛ pìnɔa? Beee yānzin n̄ ma zĩzió? ²³ Zaa gurɔɔ kè ma gaa ma yā ò Fili'aunanɛ kɔn n̄ tóo, ben èe ĩa da n̄ gbɛnɔa, ben n̄e n̄ bɔ sɔro né!

6

Dii légbɛna Musanɛ Isarailinɔ m̄sina yā musu

¹ Ben Dii bènɛ: Né yā kè mé kɛ Fili'aunanɛ e tia. Eé n̄ gbare ma gbāa bíta yānzi. Eé pémma a b̄usun ma gbāa bíta yānzi. ² Ben Luda èara à yā ò Musanɛ à bè: Mámbe Dii ũ, ³ ma bɔ ma m̄o Ibraĩ kɔn Isaakuo kɔn Yakubuozi Luda Gbāapingide ũ, m̄ode aɔɔe ma dɔ ma tó Diiaro. ⁴ Ma bà kún̄yo, ma bè mé Kanaa b̄usu kè aɔɔ kú à guu gbɛ zĩtɔ ũ kpámma. ⁵ Ma Isarailinɔ mbona mà aɔ zòblena Igititinɔnɛ yānzi, ben ma bà kè kún̄yo pì yā e sāmaguro. ⁶ Beee yānzi n̄ o Isarailinɔnɛ kè māmbe Dii ũ. Mé a bɔ zĩ gbāaa kè Igititinɔɔ dàaree guu, mé a bɔ zòbleen. Mé yākpae kɛnyo mà a bɔ kɔn ma gāsā gbāaa. ⁷ Mé a sé ma gbɛnɔ ũ, mégɔ dɛ a Luda ũ, égɔ dɔ kè māmbe Dii a Luda kè à a bɔ Igititi zĩ gbāaa guu ũ. ⁸ Mé gáao b̄usu kè ma à lé gbɛ Ibraĩnɛ kɔn Isaakuo kɔn Yakubuo guu. Mé a gba àgɔ vĩ. Mámbe Dii ũ.

⁹ Musa yā pì ò Isarailinɔnɛ, mɔde aɔɔe à yā maro kè zòzĩ pāsĩ n̄ m̄ yò yānzĩ. ¹⁰ Ben Dii ò Musanɛ à bè: ¹¹ N̄ gá n̄ o Igipiti kí Fili'aunanɛ à Isarailinɔ gbarɛ aɔ bɔe a b̄sun. ¹² Ben Musa wè Diila à bè: Lán Isarailinɔ è ma yā maro nà, mamɔma kè ma lé tiisi, dian Fili'auna é ma yā ma nà?

Musa kɔn Arunao bori bɔzia

¹³ Dii yā ò Musanɛ kɔn Arunao Isarailinɔ yā musu kɔn Igipiti kinao, à ònne aɔ bɔe kɔn Isarailinɔ Igipiti. ¹⁴ Aɔ bori uabede káakunɔ tón yè. Isaraili daudu Rubeni négɔgbɛnɔn yè: Anɔku, Palu, Ezerɔnu, Kaami. Rubeni boriinɔn gwe danɛdanɛ. ¹⁵ Simeɔ négɔgbɛnɔn yè: Yemueli, Yami, Oada, Yakĩ, Zoa kɔn Kanaa nɔgbɛ né Soluo. Simeɔ boriinɔn gwe danɛdanɛ. ¹⁶ Levi négɔgbɛnɔ tón yè aɔ boriinɔa: Gesɔnu, Koa, Merari. Levi kè wè baswɛedo akuri awɛeswɛɛplaamɛ. ¹⁷ Gesɔnu négɔgbɛnɔn yè aɔ boriinɔa danɛdanɛ: Libini kɔn Simeio. ¹⁸ Koa négɔgbɛnɔ tón yè: Amlamu, Iza, Eblɔnu, Uzieli. Koa kè wè baswɛedo akuri awɛɛ'aagɔmɛ. ¹⁹ Merari négɔgbɛnɔn Mali kɔn Musio ũ. Levi boriinɔn gwe danɛdanɛ.

²⁰ Amlamu a dasɛ Yɔkebɛdi sè nɔɔ ũ, ben à Aruna kɔn Musao ò. Amlamu kè wè baswɛedo akuri awɛeswɛɛplaamɛ. ²¹ Iza négɔgbɛnɔn Kora kɔn Nefegio kɔn Zikirio ũ. ²² Uzieli négɔgbɛnɔn Misaili kɔn Elɛzafão kɔn Sitirio ũ. ²³ Aruna Aminadabu né Eliseba, Nasɔ dāre sè nɔɔ ũ, ben à Nadabu kɔn Abiuo kɔn Elɛzao kɔn Itamao ò. ²⁴ Kora négɔgbɛnɔn Asi kɔn Elɛkanao kɔn Abiasafao ũ. Kora boriinɔn gwe danɛdanɛ. ²⁵ Aruna né Elɛaza Putieli n̄nɔgbɛnɔ

doke sè nɔɔ ũ, ben à Fineasi ò. Levi bori uabede káakunɔn gwe danedanɛ.

²⁶ Aruna kɔn Musa kè Dii ònne aɔ Isarailinɔ bɔɛ Igipiti gáli kɔn gálion gwe. ²⁷ Aɔpinɔ bé wà yā ò Igipiti kí Fili'aunanɛ lɛ aɔ Isarailinɔ bɔɛ Igipiti. ²⁸ Kè Dii yā ò Musanɛ Igipiti, ²⁹ à bè ambe Dii ũ, yā kè ée oonɛn à o Fili'aunanɛ pínɡi. ³⁰ Ben Musa bène a lé tìisi, dian Fili'auna é a yā ma nà?

7

Kisia mèn kuri zīna Igipitia

¹ Ben Dii bè Musanɛ: N̄ gwa! Ma n ke lán ma bà Fili'aunanɛ, bensɔ n vɛi Aruna de n légbekpari ũ. ² N̄ yā kè má ònne pínɡi o n vɛi Arunanɛ, ée o Fili'aunanɛ à Isarailinɔ gbarɛ aɔ bɔɛ a bɔsun. ³ Baa kɔn beeeo mé à kùgbāa kũ. Mé sèedano kɔn dabuyānɔ ke Igipiti pari, ⁴ mode Fili'auna é a yā maro. Mé ɔ tɔ Igipitia mà yákpae keńyo pāsīpāsī, mé bɔ kɔn ma zìkpɛ Isarailinɔ. ⁵ Tó ma bɔ ma gbāaa Igipitia, mé Isarailinɔ bɔɛn, Igipitinɔ é dɔ sa kè mámbe Dii ũ. ⁶ Ben Musa kɔn Arunao kè lán Dii ònne nà. ⁷ Gurɔɔ kè aɔ yā ò Fili'aunanɛ, Musa kuu wè basiiɡɔ, Aruna sɔ wè basiiɡɔ awɛɛ'aagɔ.

⁸ Ben Dii bè Musanɛ kɔn Arunao: ⁹ Tó Fili'auna dabuyā gbèkamma, n̄ o Arunanɛ à a gò sé à pāɛ à aɛ, ée li mlè ũ. ¹⁰ Kè Musa kɔn Arunao gàa Fili'auna kiia, aɔ kè lán Dii ònne nà. Aruna a gò sè à pāɛ Fili'auna kɔn a ìbanɔ aɛ, ben à li mlè ũ. ¹¹ Ben Fili'auna Igipiti wéɛzérinɔ kɔn ézèdeenɔ sisi, ben aɔ dabuyā dɔnkɔ pinɔ kè se n̄ ézèdekeɛ guu. ¹² Kè aɔ baade a gò pāɛ, ben aɔ gò pinɔ li mlènɔ ũ, ben Aruna

gò n póno mòmò. ¹³ Fili'auna swã gbãa, èe n yã maro lán Dii ò nà.

Íno lina aru ũ

¹⁴ Dii bè Musane: Fili'auna kù gbãa à gí gbẽno gbarɛzi. ¹⁵ N gá n à le zia kongo gurɔ kè èe gaa swaazi. Ngõ à dãa Nili sae gwe. Ngõ n gò kè lì mlẽ ũu pì kũna. ¹⁶ N ben mamoma Dii Eberuno Luda ma n zĩa, n òne à ma gbẽno gbarɛ aõ gá donzi kemɛ gbãan, mɔde ai tia à gĩmazi. ¹⁷ Mamoma Dii ma bè, yã kè eé tó agõ dõ kè mámbe Dii ũun yè. Tó n Nili í lè kòn gò kè n kũnao, eé li aru ũ. ¹⁸ Kpò kè aõ kú í pì guuno é gaga, Nili í é gũu sã, Igipitino é fua wà mi.

¹⁹ Ben Dii èara à bè Musane: N o Arunane à a gò sé à dõ Igipiti ínola, aõ swaano kòn n swa'oneno kòn n íbokiiino kòn n íkakiino píngi é gõ aru ũ. Aru égõ dagula Igipiti, baa kpẽeno kòn oroza guuno.

²⁰ Ben Musa kòn Arunao kè lán Dii ónne nà. Aruna a gò pì sè, à Nili í lèo Fili'auna kòn a íbanò wáa, ben í pì gõ aru ũ píngi. ²¹ Kpò kè aõ kú à guuno gaga, ben Nili í pì gũu sã, Igipitino fua wà mi. Aru dagula Igipiti. ²² Igipiti êzèdeenɔ kè le se n êzèdekekɛ guu, ben Fili'auna kùgbãa kù, èe n yã maro lán Dii ò nà. ²³ Fili'auna liara à tà a be, èe yã pì da sero. ²⁴ Igipitino íbokii yõyõ Nili baa le wà í mi, zaake aõe fõ wà swada í mìro. ²⁵ À kuu le ai gurɔ swɛɛplaame Dii Nili lena gbera.

8

Blòno dagulana

¹ Ben Dii bè Musane: N gá n o Fili'aunane, mamoma Dii ma bè à ma gbẽno gbarɛ aõ gá donzi

keme. ² Tó à gí n̄ gbarezi s̄, mé tó blòno da à bùsu gu pín-gila. ³ Blòno é Nili pa ai ā bikū baa, āsé gē à ua guu ai à kpén, āsé didi à gádoa. Āsé gē à ibano uano guu k̄on à gbēno uano. Āsé ká à k̄ino k̄on à góno guu. ⁴ Blòno é didia k̄on à gbēno k̄on à ibano n̄ pín-gi.

⁵ Dii èara à bè Musane: N̄ o Arunane à a gò sé à d̄o swaanola k̄on swa'oneno k̄on íbakiino, blòno é da Igipiti bùsula. ⁶ Kè Aruna a gò d̄o Igipiti ínola, ben blòno b̄è wà dà bùsu p̄ila. ⁷ Ben ēzēdee p̄ino k̄è l̄e se n̄ ēzēdeke guu, āso t̄o blòno dà Igipitila.

⁸ Ben Fili'auna Musa k̄on Arunao s̄isi à bè: À agbaa kpá Diine à blòno k̄ema k̄on ma gbēno, mé a gbēno gbare āso gá saa oa. ⁹ Ben Musa bè Fili'aunane: N̄ gur̄o dieme mà agbaa kpánne Diine k̄on n̄ ibano k̄on n̄ gbēno, l̄e à blòno k̄emma k̄on n̄ uano āsé-ḡo kú swaazi ado. ¹⁰ Fili'auna bè: Zia. Ben Musa bè: Eé ke lán n̄ ò nà l̄e nḡo d̄o k̄è gbēke de lán Dii wa Luda b̄aro. ¹¹ Blòno é k̄emma k̄on n̄ uano k̄on n̄ ibano k̄on n̄ gbēno āsé-ḡo kú swaazi ado.

¹² Kè Musa k̄on Arunao gù Fili'auna kiia, Musa w̄é k̄è Diia blò k̄è āso dà Fili'aunalaano ȳa musu. ¹³ Dii Musa w̄éke s̄i, ben blòno ḡaga kp̄eno guu k̄on uano k̄on buraano. ¹⁴ Wà n̄ kákak̄o, ben bùsu ḡuu s̄ò pín-gi. ¹⁵ Kè Fili'auna è à k̄è s̄ā, à sw̄a kp̄é gb̄aa, ben à ḡi Musa k̄on Arunao ȳa mazi lán Dii ò nà.

Gai dagulana

¹⁶ Dii bè Musane: N̄ o Arunane à a gò sé, à t̄ote léo, bùsuti é li ḡai ũ Igipiti gu pín-gia. ¹⁷ Ben āso k̄è l̄e. Aruna a gò s̄è à t̄ote l̄eo, ben bùsuti lì ḡaino ũ, āso dà gb̄enteenola k̄on n̄òb̄ono. Igipiti bùsuti lì ḡaino ũ pín-gi. ¹⁸ Ezēdeen̄o ȳò wà gwà se

ń ēzēdekē guu, ben aṣ fùà. Gāĩnɔ dà gbēnteenɔla kōn nòbɔnɔ. ¹⁹ Ben ēzēdeenɔ bè Fili'aunanɛ: Luda ɔgbemɛ. Mɔde Fili'auna swā kpé gbāa, à gí ń yā mazi lán Dii ò nà.

Ifiĩnɔ dagulana

²⁰ Dii bè Musanɛ: N fēē kɔngɔ idē'idē n gá n Fili'auna le gurɔ kè èe gaa swaazi, n onɛ mamɔma Dii ma bè, à ma gbēnɔ gbarɛ aṣ gá dɔnzi kemɛ. ²¹ Tó à gí n gbarɛzi, mé ifiĩnɔ daàla kōn à ibanɔ kōn à gbēnɔ kōn à kpénɔ. Iyipiti kpénɔ é pa kōn ifiĩnɔ, baa tɔɔtē aṣé daàla. ²² Gurɔ beeeā mé Gosē būsū guu kè ma gbēnɔ kún tó ado. Gwen ifiĩnɔ é dan gularo, lē àgɔ dɔ kè māmbe Dii ũ à būsun. ²³ Mé ma gbēnɔ dɔkɔzi kōn à gbēnɔ. Zian sèeda pì é kē.

²⁴ Ben Dii kè lē. Ifiĩnɔ kà Fili'auna ua guu kōn à ibanɔ uanɔ. Iyipiti yàka píngi ifiĩnɔ yānzi. ²⁵ Ben Fili'auna Musa kōn Arunao sìsì à bè: À gá saa o a Ludaā būsū kèn. ²⁶ Ben Musa bènɛ: Eé sí kē wà kē lero, zaakē pó kè wé saa oo Dii wa Ludaā pì dē Iyipitinɔnɛ tē ũmɛ. Tó wa saa ò kōn pó kè dēnɛ tē ũuo n wáa, aṣé wa pápa gbèò wà wa dēdēroo? ²⁷ Wé táa o gbáan gurɔ aagɔmɛ, wé gbasa wà saa o Dii wa Ludaā lán à òwe nà. ²⁸ Ben Fili'auna bè: Mé a gbarɛ à gá saa o Dii a Ludaā gbáan, mɔde àton gá zàro. À agbaa kpanɛmɛ sa. ²⁹ Musa bènɛ: Tó ma ta, mé agbaa kpánɛ, eé ifiĩnɔ kēmma zia kōn n ibanɔ kōn n gbēnɔ. Mɔde nton mɔnafiki kē dɔro. N tó gbēnɔ gá saa o Diia. ³⁰ Kè Musa bò Fili'auna kiia, à agbaa kpánɛ Diinɛ. ³¹ Dii à wéekē sì, ben ifiĩnɔ kè Fili'aunaa kōn a ibanɔ kōn a gbēnɔ. Èe gɔ gukearo,

baa mèn do. ³² Mòde Fili'auna swā kpé gbāa ai tia, à gí n̄ gbarɛzi.

9

Pókādeenɔ gagana

¹ Dii bè Musanɛ: N̄ gá n̄ Fili'auna le n̄ onɛ Dii Eberunɔ Luda bè à ma gbēnɔ gbarɛ aɔ gá dɔnzi kemɛ. ² Tó à gí n̄ gbarɛzi, tó à kpé n̄ kūna ai tia, ³ mé ɔ tɔ à pókādeenɔa bura. Mé gagyā pāsī ká à sɔnɔn kɔn à zaakinɔ kɔn à lakuminɔ kɔn à zùnɔ kɔn à sãanɔ kɔn à blènɔ. ⁴ Mé Isaraili pókādeenɔ dɔkɔzi kɔn Igipitinɔ pónɔ. Isarailinɔ pókādeenɔ ke é garo. ⁵ Mamoma Dii ma à gurɔɔ diɛ. Zian mé beee ke būsukèn.

⁶ Kè guu dò, ben Dii kè lɛ. Igipitinɔ pókādeenɔ gaga píngi, mòde Isarailinɔ pókādeenɔ kee e garo. ⁷ Fili'auna yā kè kè pì gbèka, à mà Isarailinɔ pókādeenɔ kee e garo, mòde à swā kpé gbāa, à gí gbē pìnɔ gbarɛzi.

Bògĩi kana Igipitinɔn

⁸ Dii bè Musanɛ kɔn Arunao: À mòdakpe túbu kɔ ɔkū doodo, Musa fā Fili'auna aɛ. ⁹ Eé da Igipiti būsula píngi lán lutɛ bà, eé ká gbēnteenɔn kɔn nòbɔnɔ bògĩi ũ gu píngia. ¹⁰ Ben aɔ mòdakpe túbu sɛɛ aɔ gāao Fili'auna kiia. Kè Musa túbu pì fā musu, ben à ká gbēnteenɔn kɔn nòbɔnɔ bògĩi ũ. ¹¹ Ezēdeenɔ e fɔ wà gāa Musa kiiaro bògĩi pìnɔ yānzi, zaake à dànlá kɔn Igipitinɔ n̄ píngi. ¹² Ben Dii Fili'auna kù kè gbāa lán à ò Musanɛ nà, ben à gí n̄ yā mazi.

Lougbe mana

13 Dii bè Musane: Ñ fεε kongo ide'ide ñ gá ñ Fili'auna le, ñ one mamoma Dii Eberuno Luda ma bè à ma gbēno gbarε aō gá donzi keme. 14 Tia sa mé yā pāsī pīngi daàla kōn a ìbano kōn à gbēno, le àgō dō kē anduna guu pīngi gbēkee de lán ma bàro.

15 Zaake tó ma ɔ tōmma ma gagyāa kàngu yā, le àpi kōn a gbēno yāa anduna guu. 16 Ma à kà kpatan le mà a gbāaa ɔɔane, wà ma tó kpá anduna guu pīngi. 17 Lán èe a zīnda sεε lezī de ma gbēnola nà ai tia, èe n gbarero, 18 zia mōndaa'i mé tó loughε pāsī ma maamaa, loughε kē a taka e ma Igipiti zikiro zaa lán wà à kàe nà ai mōna gbāa. 19 Ñ one à gbēno zī aō à pókādeenō kōn pó kē à vī buraano sée wà káka kpén pīngi. Gbēnteenō kōn pó kē aō kú bàazino, tó wée gēnyo kpénlo, loughε é marīma aōé gagame.

20 Fili'auna ìba kenō vīa kē Dii yāne, aō n zīkerino kōn n pókādeenō kàka kpén. 21 Mōde gbē kē aōe Dii yā daroonō n zīkerino kōn n pókādeenō tò bàazi.

22 Ben Dii bè Musane: Ñ ɔ sé musu, loughε é ma gbēnteenō kōn pókādeenō kōn bura póna Igipiti bùsu gu pīngia. 23 Kē Musa a gò dò musu, Dii tò lou e pūtāa èe maa kōn gbèò èe pii, ben laa e pεεε tɔɔtea. Dii tò loughε mà Igipitinola. 24 Loughε e maa, lou e pii. Loughε pì pāsī. Zaa lán Igipiti bùsu kuu nà, lou beee taka e ma zikiro. 25 Loughε pì pó kē kú bàazi Igipiti bùsu guuno ásarū kē pīngi, gbēnteenō kōn pókādeenō kōn bura póno pīngi. À sēte línō è'e pīngi. 26 Gosē bùsu guu kē Isarailino kunn loughε pì e kánlo ado.

27 Fili'auna Musa kōn Arunao sìsi à bèñne: Tia sa ma durun kē. Dii yā bé à nna, mapi kōn ma gbēno taarideenōn wa ũ. 28 À agbaa kpáne. Lapatana kōn

loughbe kèkiio mò le. Mé a gbare sa, mé gíare doro. ²⁹ Musa bène: Tó ma bɔ wéte kpee, mé ma ɔɔɔɔ dɔ Dii kúkiia, lapatana é ze, loughbe é yaa, le ngɔ dɔ kè tɔɔte né Dii pómé. ³⁰ Mɔde má dɔ kè mpi kɔn n ibano, ée vĩa kee Dii Ludanero ai tia.

³¹ Nagã kɔn gbadoo yàka, zaake nagãa gĩake à pià, gbado mɔree bɔ. ³² Ése kɔn weaao e yakaro kè aɔè ma zãa yãnzì. ³³ Musa bɔ Fili'auna kiia à gaa wéte kpee à a ɔɔɔɔ dɔ Dii kúkiia, ben lapatana kɔn loughbeo zè, lou e ma doro. ³⁴ Kè Fili'auna è lou kɔn loughbeo kɔn lapatanao zè, ben à kpé èe durun kee, à swã kpé gbãa, àpi kɔn a ibano. ³⁵ À kù kpé gbãa à gí Isarailino gbarezi lán Ludaà dà Musanè à òne nà.

10

Sutēno dagulana

¹ Dii bè Musanè: Ñ gá Fili'auna kiia, zaake ma à kùgbãa kù kɔn à ibano, le mà a dabuyã kèkiino ke ñ té, ² le ñ e ñ o n nénɔne kɔn n diono lán ma wée tà Igipitino nà kɔn dabuyã kè má kè ñ ténɔ, àgɔ dɔ kè mámbe Dii ũ. ³ Ben Musa kɔn Arunao gaa wà bè Fili'aunanè: Dii Eberuno Luda bè négɔ kuu mìsienaare sai ai bɔremé? Ñ a gbèno gbare aɔ gá dɔnzi keare. ⁴ Tó n gi ñ gbarezi, zia eé sutēno ká n bùsun. ⁵ Aɔé da tɔɔtela, weé guu ero. Aɔé léé pɔ kè gònne loughbe gberaano kɔn lino píngi. ⁶ Aɔé pa n kpénɔ guu kɔn n ibano pónɔ kɔn Igipitino pónɔ píngi. Ñ denɔ kɔn n dezino e à taka e zikiro zaa gurɔ kè aɔ vée bùsu kèn ai mɔna gbãa. Ben Musa liara à bɔ Fili'auna kiia.

⁷ Fili'auna ìbano bèné: Gbē pìno égō mónzi kpaawazi lɛ ai bɔrɛmɛ? N̄ gbē pìno gbare aō gá dɔnzi kɛ Dii n̄ Ludanɛ. N̄ dō kè Igipiti kàateroo? ⁸ Ben wà èara wà sù kōn Musao kōn Arunao Fili'auna kiia, à bèné: À gá dɔnzi kɛ Dii a Ludanɛ. A déno bé wé gáa? ⁹ Musa wèàla à bè: Né fète gbēnsi. Wé gá wa pínigimɛ kōn wa négōgbēno kōn wa nénōgbēno kōn wa sãano kōn wa blèno kōn wa zùno, zaakɛ Dii zĩbaan wée gaa kɛ. ¹⁰ Ben à bèné: Tó ma a gbare kōn a nōgbēno kōn a nénō a pínigì, ásarumɛ, Dii a bɔ! À làakari kɛ! Ée wɛtɛɛ à fɛmaomɛ. ¹¹ Auo! A gōgbēno bé wé gá dɔnzi kɛ Diinɛ, zaakɛ lɛn á gbèka lɛ. Ben wà pèmma Fili'auna aɛzĩ.

¹² Dii bè Musanɛ: N̄ n ɔɔ dɔ Igipiti bùsula, sutēno é ká wà sè kōn lá kè bɔe loughɛ gbɛraano blè pínigì. ¹³ Kè Musa a gò dɔ Igipitila, Dii bɔ kōn ìao ɔfántɛbɔɛ kpa, èe paa bùsu pìà fãantɛ kōn gwãavĩo zena sai. Kɛ guu dɔ, ɔfántɛbɔɛ ìa pì sù kōn sutēno. ¹⁴ Ben sutē pìno mò wà dà Igipiti bùsula pínigì. Aō pari dɛ à yã pónɔla, à taka é kɛ ziki dɔro. ¹⁵ Aō dà tɔɔtɛla gu pínigì, ben tɔɔtɛ sia kũ. Aō sè kōn lánɔ kōn líbɛɛ kè bɔ loughɛ gbɛraano blè pínigì. Sè kōn láo kú Igipiti bùsun dɔro.

¹⁶ Gwe gɔɔ Fili'auna Musa kōn Arunao sìsi à bè: Ma durun kè Dii a Ludanɛ kōn apino. ¹⁷ À sùu gèn doo kèkii kɛmɛ kōn ma durun-o à agbaa kpámɛ Dii a Ludanɛ à gagana kèkii kɛma. ¹⁸ Kè à bɔ Fili'auna kiia, à agbaa kpà Diinɛ. ¹⁹ Ben Dii bɔ kōn ìa gbãaao ɔfántɛgɛkpen kpa, à mò à sutēno sèè à kà Isia Tɛaan. Baa sutē mèn doo e gɔ Igipiti dɔro. ²⁰ Mòde Dii Fili'auna kù kè gbãa, ben à gì Isarailino gbarezi.

Gusia dana Igipitila

²¹ Dii bè Musanɛ: Ñ ɔ sé musu, gusiaa kè weé fɔ wà ɔ kea é da Igitipila. ²² Kè Musa a ɔ dò musu, ben gusia níginigi dà Igitipi gu píngia ai gurɔ aagɔ. ²³ Wè kɔ ero, gbɛkee e gu a gbènlo ai gurɔ aagɔ pia. Mòde gupuraa kú guu kè Isarailinɔ kún píngi.

²⁴ Ben Fili'auna Musa sìsi à bè: À gá dɔnzi ke Diine kɔn a nɔgbɛnɔ kɔn a nɛnɔ a píngi, mòde à a sãanɔ kɔn a blènɔ kɔn a zùnɔ tó. ²⁵ Musa bè: Ñ tó wàgɔ wa sa'opɔnɔ kɔn sa'opɔ kè wè ká tén à té kúnɔ kúna, le wà e wà Dii wa Luda gbāgbāo. ²⁶ Séto wà gá kɔn wa pókādeenɔ, baa mèn doo é gɔro, zaake aɔ tén wé sa'opɔnɔ bɔn wà Dii wa Luda gbāgbāo. Le wà kpé wà ká gwe, wá dɔ pɔ kè wé sé wà saa ooa gĩaro. ²⁷ Dii Fili'auna kùgbāa kù, èe we à n gbarɛro. ²⁸ Fili'auna bè Musanɛ: Ñ gu ma ae! Ñton tó wa wée ke siigɔ dɔro. Zĩ kè wa wée sɔkɔle, n game. ²⁹ Ben Musa bè: Lán n ò nà, né wée simale dɔro.

11

Igitipi daudunɔ gagana ya

¹ Àe sɔ Dii gĩake à bè Musanɛ: Mé ãa da Fili'aunaa kɔn Igitipi búsuo gènn do dɔ, eé gbasa à a gbarɛ. Tó èe a gbarɛ, eé péawame! ² Ñ o gbɛnɔnɛ aɔ baade gɔgbɛ kɔn nɔgbɛo kondogi pónɔ kɔn vura pónɔ gbeka a Igitipi gbɛdaaaa. ³ Mé tó Isarailinɔ ke Igitipinɔ nna. Musa sɔ ègɔ bèe vĩ Igitipi guu Fili'auna ìbanɔnɛ kɔn a gbɛnɔ.

⁴ Ben Musa bè Fili'aunanɛ: Dii bè gwāāvĩ lezāndo é ba Igitipi búsula, ⁵ Igitipi daudunɔ é gaga n píngi sɛna za Fili'auna kè vɛɛna kpatan néa ai à gàa pé nɔgbɛ zĩkeri kè aɔè wísi lónɔ néa kɔn pókāde

nékya káakunɔ́ ń pínɡi. ⁶ Weé sósobi ɔ́ gbãaa dɔ́ Igipiti gu pínɡia, à taka e ke yãro, eé ke ziki dɔ́ro. ⁷ Mɔ́de Isarailinɔ́ té baa gbě é gbon ke gběntee ke pókádeearo, le ngɔ́ dɔ́ kè Dii Igipitinɔ́ dɔ́kɔ́zi kɔ́n Isarailinɔ́. ⁸ N ìba kèkiinɔ́ é mɔ́ ma kiia ń pínɡi aǎé kúeme, aǎé be mà gá kɔ́n ma gběnɔ́ ń pínɡi. Beee gbera sa mé gá. Ben Musa bɔ́ Fili'auna kiia kɔ́n pofě bítao.

⁹ Dii bè Musanɛ yã: Fili'auna é n yã maro, le ma dabuyâkenanɔ́ e à pari kú Igipiti. ¹⁰ Musa kɔ́n Arunao dabuyã pìnɔ́ kè Fili'auna aɛ pínɡi, ben Dii à kùgbãa kù. À gí Isarailinɔ́ gbarezi aǎ bɔ́ a busun.

12

Banla zĩbaa

¹ Dii yã ò Musanɛ kɔ́n Arunao Igipiti à bè: ² Mɔ́ kèkii égɔ́ deare mɔ́ káaku ũ wè kɔ́n wèo. ³ À o Isarailinɔ́nɛ ń pínɡi, mɔ́ kèki gurɔ́ kuridee zĩ aǎé sãa bɔ́bɔ́ mèn doodo uale kɔ́n ualeo pínɡi. ⁴ Tó ua gběnɔ́ parii e ká aǎ sã mèn doo só sɔ́ro, aǎ kpaate kɔ́n ua kè aǎ kú kɔ́ saeo à gběnɔ́ lén, le a kpaaa tón gɔ́ro yãnzì. ⁵ À sákaro ke blèkofii né bɔ́rɔ́ kè see vĩroo bɔ́. ⁶ Isarailinɔ́ pínɡi, baade a pɔ́ gwa ai mɔ́ kèki gurɔ́ gẽro dosaidee zĩ. Uusien weé de, ⁷ weé à aru ma kpé kè weé à nòbɔ́ sɔ́n kpɛɛɛ gũnɔ́a ɔ́plazi kɔ́n ɔ́zezio kɔ́n musuo. ⁸ Gwãavĩ dɔ́nkɔ́ pía weé nòbɔ́ pì kpá téa, weé só kɔ́n buredi sésé'ězěsaio kɔ́n lá kyàkyáo. ⁹ Àton só búsu ke fufukenaro. À kpá téa kɔ́n a mìo kɔ́n a gbánɔ́ kɔ́n a pɔ́guunɔ́. ¹⁰ Àton tó guu dɔ́ à kpaaaaro. Tó à kpaaa gò, à kpáta à té kù. ¹¹ Tó

ée soo, à asaa dɔawa à kyatee kpá, a gò gɔ nana a ɔzĩ. À só kpakpaa, zaake Dii Banla sa'opɔme.

¹² Gwāavĩ pìà mé ba Igipitila mà dauduno dede bɔsu pì gu pìngia kɔn pókāde nékya káakuno n pìngi, mé wí da Igipiti tāanɔa. Mámbe Dii ũ. ¹³ Aru pì égɔ de sèeda ũ kpé kè á kú à guunɔa. Tó mée ɔ tɔɔ Igipitinɔa, tó ma aru pì è, mé gēala, gagana pì é a lero. ¹⁴ À gurɔɔ pì diɛ ma zĩbaa gurɔɔ ũ dɔngu yānzi, àgɔ zĩbaa pì kee kèatokɔnɛɔ ũ aĩ a boriia.

Buredi Sése'ēzēsai zĩbaa

¹⁵ Gurɔ swēplaaa guu à buredi sése'ēzēsai só. À gurɔ káakudee zĩ à buredisese'ēzē kè kú a kpé guuno kwée, zaake gbē kè pòsesena sò gurɔ swēplaaa pì guu, weé a bɔ Isarailino té wà à demɛ. ¹⁶ À gurɔ káakudee zĩ kɔn à gurɔ swēplaadeeo à kɔ kakɔa à dɔnzi kemɛ. Àton zĩ ke ke gurɔɔ mɔnɔaro, sé pòblekena baade pìngine baasiro, à lén gwe. ¹⁷ À Buredi Sése'ēzēsai zĩbaa ke, zaake zĩ beean ma a bɔe Igipiti lán zìkpɛɛnɔ bà. A boriino gɔ zĩbaa pì kee kèatokɔnɛɔ ũ. ¹⁸ Mɔ káaku gurɔ gēro dosaidee zĩ uusie, àgɔ buredi sése'ēzēsai soo aĩ à gurɔ baro awēedodee zĩ uusie. ¹⁹ Gurɔ swēplaaa guu buredisese'ēzē tón gɔ kú a bero, zaake gbē kè pòsesena sò, gbē zìtɔn yoo, bēdeen yoo, weé à bɔ Isarailino té wà à demɛ. ²⁰ Àton pòsesena só gurɔ pìaro. Guu kè á kún pìngi, àgae buredi sése'ēzēsai só.

Banla zĩbaa káaku

²¹ Musa Isaraili gbēnsino sìsi n pìngi à bènnɛ: À gá à a ua sã kú à de Banla zĩbaakeɔ ũ. ²² À sēsɔvlāa sé à zɔ aru kè kú taa guua à máma a kpɛɛle gũa, ɔplazi

kōn ɔzezio kōn à musuo. A gbēke tón bɔ bàaziro ai guu dɔ. ²³ Tó Dii e baa būsula èe Igitipitino dɛdɛ, tó à aru è kpɛɛɛ gũnɔa, eé gɛ̀àlamɛ. Eé tó gbɛ̀dɛdɛri gɛ̀azi à a dɛdɛro. ²⁴ Apino kōn a boriino àgɔ yā pì kūna keatokōnepɔ ũ ai a boriia. ²⁵ Tó a gɛ̀ būsɔ kè Dii é a gbaan lán à à lé gbèare nà, àgɔ dɔnziyā pì kūna. ²⁶ Tó a nénɔ dɔnziyā pì mì gbèkaawa, ²⁷ à oñne kè Banla saa kè wè o Diiamɛ, zaake kè à Igitipitino dɛdɛ, à gɛ̀ wa Isarailino kpéla, èe wa dɛdɛro. Ben gbēnɔ kùe aɔ dɔnzi kè Diine. ²⁸ Kè aɔ tà, aɔ kè lán Dii ò Musa kōn Arunaone nà.

Igitipi daudunɔ gagana

²⁹ Gwāavĩ lezāndo Dii Igitipi daudunɔ dɛdɛ ń pínɡi, naana zaa Fili'auna kè vɛena kpatan néa ai à gaa pé pisinano nénɔa kōn pókāde nékya káakunɔ ń pínɡi. ³⁰ Fili'auna fɛɛ gwāavĩ kōn a ibano kōn Igitipitino ń pínɡi, ben sósobi ɔ dà Igitipila, zaake ua kee kuu gɛ̀ sairo. ³¹ Gwāavĩn Fili'auna Musa kōn Arunao sìsi à bèñne: À fɛɛ kōn Isarailino à bɔɛ ma gbēnɔ té. À gá dɔnzi ke Diine lán á ò nà. ³² À a blénɔ kōn a sãano kōn a zùnɔ sɛɛ lán á ò nà. À gá à sa maaa omɛ se.

³³ Igitipitino nàkõre gbē pìnɔa aɔ bɔɛñne ń būsun kpakpaa, zaake aɔ bè: Wé gaga wa pínɡime. ³⁴ Isarailino ń flawadenano kà taano guu a sɛsɛ'ɛzɛ sai, aɔ ń utano fífia aɔ dàda ń gān. ³⁵ Aɔ kè lán Musa òñne nà, aɔ kondogi pónɔ kōn vura pónɔ kōn pókāsãano gbèka Igitipitino. ³⁶ Dii tò aɔ kè kōo nna, ben aɔ kpàmma. Lɛmɛ aɔ Igitipitino pónɔ sìmma ɛ.

Isarailino dana zén

³⁷ Isarailinɔɔ dà zén kèsɛ, aɔ bɛ kɔn Ramɛsɛɔ aɔ tà Suko. Gɔgbɛnɔ gɔɔn bɔɔ wàa aagɔmɛ, nɛnɔ kɔn nɔgbɛnɔ baasi. ³⁸ Bori zìtɔnɔ tànyo pari dɔ. Blènɔ kɔn sãanɔ kɔn zùnɔ parii kè bíta. ³⁹ Aɔ buredi sésɛ'èzɛsai kè kɔn flawadɛna kè aɔ bòn Igipiti. Aɔ kè sésɛ'èzɛ sai, zaakɛ wà pèmma Igipiti kándomɛ. Aɔ e wà póblee kè wà sè kūsã ɔro.

⁴⁰ Isarailinɔ kuuna Igipiti kè wè wàa plaa kɔn baaakurio. ⁴¹ Wè wàa plaa kɔn baaakurio pì papa gɛra, zĩbaa pì zĩn Dii zìkpɛ pìn bòn Igipiti n píngi. ⁴² Gwãavĩ pì né Dii pómɛ. Isarailinɔ égɔ a itɛ kɛ ai n boriia, zaakɛ gwãavĩ pìn Dii Isarailinɔ bɔna Igipiti itɛ kè.

Banla zĩbaa

⁴³ Dii bè Musanɛ kɔn Arunao: Banla yã kè má diɛn yɛ. Bori zìtɔ ke toga à à nòn soro, ⁴⁴ mɔde zò kè á lù, tó à bangu kè, eé só. ⁴⁵ Nibɔ ke asaiazĩkɛri toga à soro. ⁴⁶ À só kpén, àton bɔ kɔn à nòn pìo bàaziro. Àton sãa pì wá ke éro. ⁴⁷ Isarailinɔ píngi gae zĩbaa pì kɛ. ⁴⁸ Tó gbɛ zìtɔ kú a té, tó à yezi à Banla zĩbaa kɛ Diinɛ, à a bɛ gɔgbɛnɔ bangu kɛ n píngi à gɔ bɛdee ũ, eé gbasa à kɛ. Gɛɔɔdee toga à soro. ⁴⁹ Bɛde kɔn gbɛ zìtɔ kè kúao, doka dɔnkɔ pìme. ⁵⁰ Ben Isarailinɔ kè lán Dii ò Musa kɔn Arunaonɛ nà n píngi. ⁵¹ Zĩ beean Dii Isarailinɔ bòn Igipiti gáli kɔn gálio.

13

Buredi Sésɛ'èzɛsai zĩbaa kɔn daudunɔ kpana Lu-daaɔ

¹ Dii yā ò Musane à bè: ² Àgae Isaraili dauduno kōn pókāde nékya káakuno kpáma, zaake ma pónome ní píngi.

³ Musa bè gbēnne: A bona Igipiti zòblenan gurɔ kèki yā gɔ dɔagu, zaake Dii bé à a bɔe Igipiti kōn a ɔ gbāaao. Àton pòsesena só gurɔ pìaro. ⁴ Ée bɔe Igipiti gbàame mɔ káaku kè wè sísi Abibu guu. ⁵ Dii lé gbè a dezinne à bè é bùsu kè zwi kōn zó'io din, kè Kanaan kōn Itin kōn Amōrin kōn Ivin kōn Yebusin ɔ kún kpáawa. Tó à tò a ka, à zībaa pì ke mɔ kèkiin. ⁶ Àgae buredi sésé'ēzēsai só ai gurɔ swēplaa. À gurɔ swēplaadee pì zī égɔ deare Dii zībaa gurɔ ũ. ⁷ Àgae buredi sésé'ēzēsai só ai gurɔ swēplaaa pì papa. Pòsesena ke buredi ēzē ke tóngɔ kú ua ke guu a bùsunlo. ⁸ Zī pìà àgae o a négɔgbēnne ée kee le yā kè Dii kèare kè à a bɔe Igipiti yānzime. ⁹ Zībaa pì égɔ deare sèeda ũ lán pò dana ɔa bà, ke lán dɔngu pò yina mì'aɛa bà, le Dii doka gɔ kú a lén, zaake àmbe à a bɔe Igipiti kōn a ɔ gbāaao. ¹⁰ Àgae dokayā pì ke a gurɔa wè kōn wèo.

¹¹ Tó Dii tò a ka Kanaa bùsun, ben à kpàawa lán à à lé gbèare nà kōn a dezin, ¹² àgae a dauduno kpáa ní píngi. A pókāde nékya káakuno ègɔ de à pò ũ ní píngi. ¹³ Àgae a zaaki nékya káaku tɔɔba bo kōn sãne. Tó ée boro, à à waa fī. Àgae a dauduno tɔɔba bo ní píngi. ¹⁴ Tó a négɔgbēn a la à mizi zia wà bè, bó yān gwee, à beñne kè Dii a bɔe zòbleen Igipiti yā kōn a ɔ gbāaao yānzime. ¹⁵ Kè Fili'auna kùgbāaa kè à gɔ wa gbarɛzi, ben Dii Igipiti dauduno dèdè ní píngi kōn pókāde nékya káakuno ní píngi. Beee yānzin wèe saa oa kōn pókāde nékya káakunɔzi píngi, wèe wa

dauduno tɔɔba bo. ¹⁶ Kèkii éǵɔ de sèeda ũ lán pɔ dana wa ɔɔa bà ke pɔ yina wa mì'aɛa bà, zaake Dii bé à wa bɔɛ Iqipiti kɔn a ɔ gbãaaɔ.

Isarailino bɔna Iqipiti

¹⁷ Kè Fili'auna Isarailino gbàɛ, Luda e bɔnyo Filisitininɔ bùsu zé kparo, baa kɔn à kíkɛɛɔ, zaake à bè: Tó wà fɛɛnízi kɔn zìɔ, aǵé n nòsɛ liɛ wà liara Iqipiti. ¹⁸ Luda pà zé pìnɛ, ben à gbáa zé sɛnyo Isia Tɛaa kpa. Isarailino bɔɛ Iqipiti aǵ n ǵɔkɛbɔnɔ kùna.

¹⁹ Musa Yusufu wánɔ sɛ èe taao, zaake Yusufu tò Isarailino lé gbɛare yā à bè, tó Luda mò n bɔ, aǵé a wánɔ sɛɛ wà bɔɔ gwe.

²⁰ Kè aǵ bò Suko, aǵ gàa wà bùra kàɛ gbáa léa zaa Etamu. ²¹ Dii èǵɔ dɔɔ́nɛ aɛ tɛluguu guu fáantɛ lɛ àǵɔ zé ɔdɔɔańɛ. Gwãavĩ sɔ èǵɔ dɔɔ́nɛ aɛ tɛnɛnɛ guu, lɛ àǵɔ guu puuńɛ aǵɔ taa oo fáantɛ kɔn gwãavĩɔ. ²² Tɛluguu pì è gu n aɛ fáantɛro, tɛnɛnɛ pì è gu n aɛ gwãavĩro.

14

Iqipitino pɛɛna Isarailinozi

¹ Dii bè Musanɛ: ² N o Isarailinɔnɛ aǵ ɛara wà gá bùra kàɛ Pí'airo saɛ Migidolu kɔn ísiaaɔ dagura, aɛdɔkɔana kɔn Baali Zɛfɔ. À bùra kàɛ ísiaa saɛ gwe. ³ Fili'auna éǵɔ daa a sāsā, gbáa a kũmɛ. ⁴ Mé a kùgbāa kũ, eé pɛɛazi, mé tó bɔ Fili'auna kɔn a zìkpɛɛnɔ yā sàabu, Iqipitino éǵɔ dɔ kè mámbe Dii ũ. Ben Isarailino kè lɛ.

⁵ Kè wà ɔ Iqipiti kí Fili'aunanɛ gbɛ pìnɔ bàa lè, ben àpì kɔn a lbanɔ nòsɛ liɛ Isarailino yā musu wà bè: Bón wá kè, ben wá tò aǵ bò zòblenaween?

⁶ Ben Fili'auna góro dɔ a sɔnɛ à a zìkpɛɛnɔ kàkɔa.

⁷ À sōgoro maaano sè mèn wàa aagõ kōn Igipiti sōgorono pīngi kōn zīkari gbēnsinoo ká n̄ guu. ⁸ Dii Igipiti kí Fili'auna kùgbāa kũ, ben à pèe Isaraili kè aōe bōe kōn kùgbāaaonzi. ⁹ Ben Igipitino pèēnzi kōn Fili'auna sōno kōn à sōgorono kōn à sōdeenō kōn à zīkpēeno n̄ pīngi, ben aōe mōo n̄ le n̄ bũran ísiaa sae kīi kōn Pi'airoo aedokōana kōn Baali Zefō.

¹⁰ Kè Fili'auna kà kīi, Isarailino wée sè, ben aō Igipitino è té n̄ kpēe. Vīa n̄ kũ maamaa, ben aō wii pè Diizi. ¹¹ Aō bè Musane: Mirano kú Igipitinloo? Bóyānzi n̄ mōwao gbáan kè wà gagazi? À kè dia n̄ bōwao Igipiti? ¹² Asa wá ònne Igipiti wà bè n̄ wa tó tēe wà zò ble Igipitinone! Zòblenañne maawe de gagana gbáa kēnla. ¹³ Musa bèñne: Àton tó vīa a kũro. À ze tēe é e lán Dii é a mì sí nà gbāa, zaake Igipiti kè ée n̄ ee gbāa kēno, é n̄ e ziki doro. ¹⁴ Dii bé eé zī káare. Agõ yītena kítikiti dé!

Isarailino bikuna Isia Tēaala

¹⁵ Dii Musa là à bè: Bó wiiin nēe pēemazii? N̄ o gbēnoe aō fēe wà bō kōn táo. ¹⁶ N̄ n̄ gò dō ísiaala à zōkōre, le Isarailino e wà gēte à dagura gukoria. ¹⁷ Mapi, mé Igipitino kùgbāa kũ, aōé gēn n̄ gbera, mé tó bō Fili'auna kōn a zīkpēeno kōn a sōgorono kōn a sōdeenō yā sàabu. ¹⁸ Tó ma tó bō Fili'auna kōn a sōgorono kōn a sōdeenō yā sàabu, Igipitino égō dō sa kè māmbe Dii ũ. ¹⁹ Luda Malaika kè dō Isarailinone aē liara à gāa n̄ kpēe kpa, ben tēluguu kè kú n̄ aē liara à gāa n̄ kpēe dō ²⁰ aōpino kōn Igipitino dagura. Tēluguu pì guu pù Isarailinone à gusiaa kpà Igipitinone, ben aō gbēkee e e à sō a daazi gwāavĩ beeearo.

²¹ Kè Musa a ɔɔ dɔ ísiaala, ben Dii bò kɔn ãa gbãaaɔ ɔfãntẽbɔɛ kpa. À kàka ai guu gàa dɔɔ à ísiaa lè à kpàatekɔrɛ, ben gukori bò. Kè í zòkɔrɛ, ²² ben Isarailinɔ táa ò gukoria aɔ bikù. Í bĩi bò aɔ ɔplaazi kɔn ɔɛɛzio. ²³ Ben Igipitinɔ pɛɛnzi. Fili'auna sɔnɔ kɔn a sɔgoronɔ kɔn a sɔdeenɔ pínɡi té n kpee ísiaa guu. ²⁴ Gudɔnao Dii Igipiti zìkpeeɛnɔ gwà zaa ténɛnɛ guu, ben à tò aɔ likɔa. ²⁵ À tò aɔ sɔgoronɔ vlɛɛ, à tò aɔ táa'ona kè zĩ'ũ, ben aɔ bè: Wà bàa lé Isarailinɔnɛ, zaake Dii e zĩ kaawaońnɛmɛ.

²⁶ Dii bè Musanɛ: N n ɔɔ dɔ ísiaala, í é da Igipitinɔla kɔn n sɔgoronɔ kɔn n sɔdeenɔ. ²⁷ Ben Musa a ɔɔ dɔ ísiaala, ben í e suu a gbèn gudɔnao. Lán í e suu nà, ben Igipitinɔ bàa sì aɔ yezi wà bɔɛ. Gwen Dii tò ísiaa dàńlan. ²⁸ Í sù a dà sɔgoronɔla kɔn sɔdeenɔ kɔn Fili'auna zìkpee kè aɔ gè ísiaa guu Isarailinɔ gbɛraanɔ n pínɡi. Aɔ kee e bɔro, baa mèn do. ²⁹ Isarailinɔ sɔ táa ò í dagura gukoriaɛ. Í bĩi bò aɔ ɔplaazi kɔn ɔɛɛzio. ³⁰ Zĩ beeean Dii Isarailinɔ sì Igipitinɔa, ben Isarailinɔ Igipiti pínɔ gènɔ è ísiaa baa. ³¹ Kè Isarailinɔ Dii gbãa bíta kè à mò Igipitinɔnɛ è, aɔ vĩa kènɛ, ben aɔ à náanɛ kè kɔn à zòbleri Musao.

15

Isarailinɔ lè

¹ Ben Musa kɔn Isarailinɔ n pínɡi lè kè sì Diinɛ wà bè:

Mé lè sí Diinɛ, zaake à tó bɔna,
à sɔdeenɔ kɔn n sɔnɔ kà ísiaan.

² Dii bé ma gbãaa ũ, mé lé maa,
àpi bé à ma mì sì.

Àmbe ma Luda ũ, mé à tó kpá.

Àmbe ma de Luda ũ, mé à tó sé lezĩ.

³ Dii né zìkarime, à tón Dii.

⁴ À Fili'auna sōgoronɔ kōn à zìkpɛɛnɔ kà ísiaan,
à zìkari gbēnsinɔ vlɛɛ Isia Tēaan.

⁵ Í lòdee pì dàńla,
aō kpàɛ gĩzĩ lán gbè bà.

⁶ Dii, n ɔplaan gbāaa kún kōn bítakeɛo,

Dii, n n ibɛɛnɔ dúgu zò kōn n ɔplaaɔ.

⁷ N n zangurinɔ nè n gakui bíta guu,
n pɔ fɛ̃ n n náɛ lán sè bà.

⁸ N pó bò n yĩzĩ, ben í zòkōrɛ,

à gò zɛna lán bĩi bà,
ísiaa ì ai a guragura.

⁹ Wa ibɛɛ pìnɔ bè,
aōɛ pɛɛwazi aō wa leme,
aōɛ wa pónɔ sɛɛ lán aō yezi nà,
aōɛ n fɛɛdaanɔ woto aō wa dɛdɛo.

¹⁰ N n lé'ĩa vù, ben ísiaa dàńla,
aō kpàɛ lán beoma bà í bíta pìn.

¹¹ Dii, tãanɔ té à kparee bé à dɛ lán n bà?

Dén weé lékōzinyo?

Yābɔnsaɛkɛri, n bítakeɛ adona,
n gakui naasi vĩ.

¹² N n ɔplaa pòro, ben tɔɔtɛ n mɔmɔ.

¹³ Wamɔwa kè n wa bo zòbleennɔ
né dɔwe aɛ n gbɛkɛɛ guu,
né gáwao n bùsun kōn n gbāaaɔ.

¹⁴ Tó boriinɔ mà, aōɛ lugaluga,
Filisitini bùsudeenɔ kù égɔ vĩi.

¹⁵ Ɛdɔmunɔ kínanɔ é bídi kɛ,
swè é kɛ Mɔabu dɔn'aɛdeenɔn,

Kanaa būsudeeno mè é yó n pínɡi.

¹⁶ Vĩa bíta é n kũ, swě é kěńgu,

aǎé gǔ kítikiti lán gbè bà

n gbāa bíta yānzi Dii,

ai wamowa kè n wa se n pó ũuno gēte.

¹⁷ Dii, né gáwao kpíii kè n sè n pó ũu kiia,

né wa kāsāa pée guu kè n diè n vėekii ũun,

n kúkii kè n kèke n zĩndane pì.

¹⁸ Dii égǔ kí blee guro pínɡime.

¹⁹ Kè Fili'auna sǔno kǔn à sǔgorono kǔn à sǔdeen

gè ísīaa guu, ben Dii sù kǔn ío à dàńla, mǔde Is-

arailino táa ò gukoria ísīaa pì guu. ²⁰ Ben annabi

Miriamu, Aruna dāre, a sēgēsēgē sè, ben nǔgbēno

bò wà tézi n pínɡi, aǔe sēgēsēgē paa aǔe ǔ wāa.

²¹ Miriamu lè sìnnè à bè:

À lè sí Diine, zaake à tó bǔna,

à sǔdeen kǔn n sǔno kà ísīaan.

Í kyàkya

²² Musa dà zén kǔn Isarailino, aǔ kè Isia Těaaa aǔ

gè Suru gbáan. Aǔ táa ò guro aagǔ gbáa pìn aǔe í

ero. ²³ Kè aǔ kà guu kè wè sísi Mara, aǔe fǔ wà à

í mǔro kè à kè kyàkyā yānzi. Beee yānzi wà tó kpà

guu pìne Mara. ²⁴ Ben gbēno zǔka kà Musazi wà bè:

Bón wé mii? ²⁵ Musa wii pè Diizi, ben Dii lí òdǔane.

Kè Musa lí pì zù ín, ben í pì kè nna. Gwen Dii yā

diénne kǔn dokao à n lé à n gwá ²⁶ à bè: Tó a làakari

dò mamoma Dii a Luda yāa ée yā kè má yezi kee, tó a

yā kè má dieno mà, ben á ma dokano kǔna pínɡi, mé

gyāa kè má kà Igipitinon ke káaguro, zaake māmbe

Dii kè è a gba aafia ũ. ²⁷ Beee gbera aǔ kà Elimu, guu

kè íboki mèn kuri awɛɛplaaanɔ kún kɔn damina lí mèn baaagɔ akurinɔ. Ben aɔ bùra kàè í pì sae gwe.

16

Mana kɔn bùrunɔ

¹ Isarailinɔ fɛɛ Elimu n pínɡi, ben aɔ kà Sini gbáa kè kú Elimu kɔn Sinaio dagura aɔ bɔna Igipiti mɔ plaadee guu gurɔ gɛrodee zĩ. ² Ben aɔ zɔka kà Musa kɔn Arunaozi gbáan gwe n pínɡi ³ aɔ bènnɛ: Bóyānzi Dii e wa dɛdɛ Igipitirozi? Gwe weè vɛɛ wà pò ble kɔn nòbɔ ai wà kã, ben a mɔwao gbáan kè à wa dɛdɛ kɔn nɔaao.

⁴ Dii bè Musanɛ: Bɔna musu mé pòblee fãkɛare. Gbɛnɔ é bɔɛ wà gurɔ doo pò sɛɛ lán gu e dɔɔ nà n blena lén, lɛ mà n yɔ mà gwa tó aɔɔ ma doka kúna. ⁵ Gurɔ swɛɛdodee zĩ gurɔ plaaa pón aɔé sɛɛ aɔ à pòblee kɛ. ⁶ Ben Musa kɔn Arunao bènnɛ n pínɡi: Uusiaa é dɔ kè Dii bé à a bɔɛ Igipiti, ⁷ zia kɔngɔ é Dii gakui e. À zɔka kè á kàazii mà. Bón wa ũ kè é gbasa a zɔka kàwazii? ⁸ Musa ɛara à bè: Dii é a gba nòbɔ à só uusiaa, zia kɔngɔ eé pòblee kpáawa a blena lén, kè à zɔka kè á kàazii mà yānzi. Póken wa ũro. Èe kɛ wámbe a zɔka kàwaziro, Diimɛ.

⁹ Ben Musa bè Arunanɛ: N o Isarailinɔnɛ n pínɡi aɔ sɔ Diizi, zaakɛ à n zɔkakana mà. ¹⁰ Kè Aruna e yā ooñnɛ, aɔ aɛ dò gbáa kpa, ben aɔɔ è Dii gakui bò à mǎnzi téluguu guu. ¹¹ Ben Dii yā ò Musanɛ à bè: ¹² Ma Isarailinɔ zɔkakana mà. N oñnɛ uusiaa aɔé nòbɔ só, zia kɔngɔ aɔé pò ble wà kã, aɔé dɔ kè mámbe Dii n Luda ũ.

¹³ Uusiae bùrunɔ mò wà dà n bùrala. Kè guu dò kpíi kpà à lìgañzi. ¹⁴ Kè kpíi kè, ben pò gɔ kaena tɔɔtɛa

púu ketekete lán pò kokũ bà. ¹⁵ Kè Isarailinɔ è, aɔ bèkɔnɛ: Bón gwee? Zaake aɔɔe dɔ tó bɔnlo. Musa bènnɛ: Pó kè Dii kpàawa à bleen gwe. ¹⁶ Yá kè Dii diɛareen yè: A baade sée a blena lén. À sée a baade mìa zaka lé doodo a uadeenɔ pari lén. ¹⁷ Isarailinɔ kè lɛ. Aɔ sèɛ, gbɛkenɔ pò bíta, gbɛkenɔ pò néngo. ¹⁸ Kè wà zaka dân, gbɛ kè sèɛ bíta pò e diziro, gbɛ kè sèɛ féte pò e kɛsáaro. ¹⁹ Musa bènnɛ: Gbɛke tón à kpaa tó ai guu dɔaro. ²⁰ Gbɛkenɔ e Musa yá maro, aɔ à kpaaa tò ai guu dò, ben à kòkò kà à vǎ, ben Musa pò fɛ gbɛ pìnɔzi.

²¹ Lán guu e dɔɔ nà baade è sée a blena lén. Tó ɔfántɛ gbǎ, à kè gɛ tɔɔtɛa è yómɛ. ²² Gurɔ swɛɛdodee zĩ aɔ pòblee sèɛ lɛo plaa, baade mìa zaka lé plaplaa. Ben aɔ gbɛnsinɔ gàa wà ò Musanɛ n pínɡi. ²³ À bènnɛ: Lɛn Dii diɛ lɛ. Zia né kámmabogurɔ zĩmɛ, Dii gurɔmɛ. À pò kè á yezi à kpá téa kpá téa. À pò kè á yezi à disa disa, à à kpaaa kè gɛ diɛ ai guu dò. ²⁴ Aɔ diɛ ai guu dò lán Musa ò nà. Beekii e vǎro èe kòkò káro. ²⁵ Ben Musa bènnɛ: À ble gbǎa, zaake kámmabogurɔ zĩmɛ, é e gukea gbǎaro. ²⁶ Àgae sée ai gurɔ swɛɛdo. À gurɔ swɛɛplaadee né kámmabogurɔ zĩmɛ, eégɔ kuu zĩ plaro.

²⁷ Gurɔ swɛɛplaadee zĩ gbɛkenɔ bò wà gàa sée, ben aɔɔe ero. ²⁸ Ben Dii bè Musanɛ: Égɔ kú kɔn doka kè má diɛ masaiò ai bɔrɛmɛ? ²⁹ Àgɔ dɔ kè mamɔma Dii mámbe ma kámmabogurɔ diɛare. Beee yǎnzi gurɔ swɛɛdodee zĩ mɛè gurɔ plaaa pòblee kpáawa. Baade gɔ kú a gbèn, gbɛke tón gu a gbèn gurɔ swɛɛplaadee pì zĩro. ³⁰ Ben aɔ kámma bò gurɔ swɛɛplaadee zĩ. ³¹ Isarailinɔ tó kpà pòblee

pìne mana. À de lán pówɛɛ pura keteketeno bàme. À í nna lán kàra zódee bà.

³² Musa bè: Yǎ kè Dii diɛn yè: Wà mana zaka lé doo diɛ wa boriinɔne, le aǎ póblee kè à kpàwa wá blè gbáan wa bona Igipiti gberaa e se. ³³ Ben Musa bè Arunanɛ: N loo sé n mana zaka lé doo kán n diɛ Dii aɛ, le àgɔ diɛna wa boriinɔne. ³⁴ Ben Aruna diɛ gbè walaanɔ saɛ le àgɔ diɛna lán Dii ò Musanɛ nà. ³⁵ Isarailinɔ mana blè wè baplaa ai aǎ gàa wà kào bùsu kè gbẽnɔ kún. Aǎ mana pì blè ai aǎ gàa wà kào Kanaa bùsu léa. ³⁶ Zaka lé doo né lita plaaame.

17

Í bona gbèn

(Nar 20:2-13)

¹ Isarailinɔ fɛɛ Sini gbáan n pínɡi, aǎɔe bùra káekaeɛ lán Dii ònnɛ nà, ben aǎ gàa wà bùra kàe Rɛfidimu. Aǎɔe í e wà mì gwero, ² ben aǎ zɔka kà Musazi wà bè: N wa gba í wà mi. À bènnɛ: Bóyānzi ée leokpakɔa keɛmaozi? A kè dia ée Dii leɛ ée gwaa? ³ Kè ímii e n deɛ, ben aǎ zɔka kà Musazi wà bè: Bóyānzi n bɔwao Igipitizi? N yezi ímii wa de kɔn wa néɔ kɔn wa pókādeenɔn yó? ⁴ Ben Musa wii pè Diizi à bè: Dian mé ke kɔn gbẽ pìnɔ nà? À gɔ fète kè aǎɛ ma pápa gbèò wà ma de. ⁵ Dii bènnɛ: N Isaraili gbẽnsinɔ sée à dɔ gbẽ pìnɔne aɛ. N n gò kè n Nili lèò sé dɔ. ⁶ Mé zɛ n aɛ Orɛbu gbèsi saɛ gwe. N gbèsi pì lé, í é bɔ le aǎ mi. Ben Musa kè le Isaraili gbẽnsinɔ wáa. ⁷ Ben wà tó kpà guu pìne Masa, zaake gwen aǎ Dii yòn wà gwà wà bè: Dii kúwaon gwe? Wà tó kpàne Meriba dɔ, kè Isarailinɔ zɔka kà gwe yānzi.

Zìkana kǝn Amalekinɔ

⁸ Amalekinɔ mò zì ká kǝn Isarailinɔ Rɛfidimu.
⁹ Ben Musa bè Yɔsuanɛ: Ñ gbɛnɔ plɛplɛ wa té à gá zì ká kǝn Amalekinɔ. Zia mégɔ zɛna sìsĩ kèkii mìsɔntɛa kǝn Luda gòò kǔna. ¹⁰ Yɔsua kè lán Musa ònɛ nà, à gàa zì ká kǝn Amalekinɔ. Ben Musa kǝn Arunao kǝn Uruo didi sìsĩ pì mìsɔntɛa. ¹¹ Tó Musa a ɔɔnɔ sɛ, Isarailinɔ ègɔ zì blee Amalekinɔamɛ, mɔde tó à a ɔɔnɔ diɛ sɔ, Amalekinɔ ègɔ zì blee Isarailinɔa. ¹² Kè Musa ɔɔnɔ wǎ, wǎ gbɛ sɛ wǎ diɛ à gbáru à vɛɛa, ben Aruna kǝn Uruo à ɔɔnɔ kǔkǔna, gbɛ doo ɔplazi, gbɛ doo ɔzɛzi, ben à ɔɔnɔ gò zɛna ai ɔfǎntɛ gàa à gèò kpén. ¹³ Ben Yɔsua zì blè Amalekinɔa à n̄ déde kǝn fɛɛdaao.

¹⁴ Dii bè Musanɛ: Ñ kèkii kɛ takada guu lɛ àgɔ de dɔngu pɔ ũ ñ o Yɔsuanɛ, zaakɛ mé Amalekinɔ borii bɔ anduna guu n̄ píngi. ¹⁵ Musa gbǎgbǎkii bò, ben à tó kpànɛ Diin ma tuuta ũ ¹⁶ à bè: Ma ɔ sɛ Dii kpata kpa. Dii ègɔ zì ká kǝn Amalekinɔ gurɔ píngi.

18

Yɛtoro gana Musa gwa

¹ Musa anzure Yɛtoro, Midiǎ sa'ori, yǎ kè Ludaa kè Musanɛ kǝn a gbɛ Isarailinɔ mǎ, lán Dii n̄ bóɛ Iɣipiti nà. ² Àɛ kè sɔ Musa gĩakɛ à a naɔ Zipora zì bɛ ³ kǝn a négɔgbɛ mèn plaaanɔ. À doo tón Gɛsɔmu, zaakɛ Musa bè gbɛ zìtɔn a ũ danɔ bùsun. ⁴ À doo tón Elieza, zaakɛ Musa bè a de Luda a faaba kè à a bɔ Fili'auna fɛɛdaa lézĩ. ⁵ Ben Yɛtoro fɛɛ èɛ mɔɔ Musa kiia kǝn à nénɔ kǝn à naɔo guu kè à bùra kǎɛn Luda kpíiii saɛ gbáan. ⁶ À lékpāsǎ kè Musanɛ à bè:

Mée mɔɔ n kiia kɔn n naɔo kɔn n né mèn plaaano.
 7 Musa bò à gàa à dà a anzurelɛ à kùè à lé pè à gasua. Aɔ kɔ aafia gbèka, ben aɔ gɛ̀ kpén. 8 Musa yá kè Dii kè Fili'aunanɛ kɔn Igipitinɔ Isarailinɔ yānzi tɔ̀kèɛ píngi kɔn nawēa kè aɔ è zé guuno píngi kɔn lán Dii n bó nào. 9 Yetoro pɔɔ kè nna yá maaa kè Dii kè Isarailinɔnɛa píngi kɔn lán à n bó Igipitinɔ ɔ̀zĩ nào. 10 Ben à bè: Wà Dii sáabu kpá lán à a bɔ Fili'auna kɔn Igipitinɔ ɔ̀zĩ nà. 11 Má dɔ sa kè Dii bíta de tãanɔla n píngi. Kè Igipitinɔ kya kàagu, à yá m̀r̀nɛ. 12 Ben Yetoro sa'opɔ kè wè ká tén à té kũ ò Ludaa kɔn sa'opɔ pāndenɔ dɔ. Ben Aruna kɔn Isaraili gbēnsinɔ n píngi mò wà pó blèo Luda aɛ.

Yāgɔgɔrinɔ diɛna

13 Kè guu dɔ Musa vɛɛ èe yá gɔgɔɔ́nɛ, aɔ káezi zaa kɔngɔ ai uusie. 14 Kè Musa anzure yá kè èe kɛ́nɛ è píngi, ben à à là à bè: Bón nɛɛ kɛ kɔn gbē kènɔ lɛɛ? Bóyānzi nɛɛ yākpae kɛ́nɛ ndo, baade píngi káenzi zaa kɔngɔ ai uusie? 15 Musa wèala à bè: Gbēnɔ è mó ma kiia aɔ Luda pɔyeziyá mame. 16 Tó aɔ yākete vĩ, aɔè mó ma kiia mà yá pì gɔgɔ́nɛ mà Luda doka kè à diɛnɔ ónɛ.

17 Musa anzure bènɛ: Yá kè nɛɛ kɛ maaro. 18 Né kpasa, gbē kè aɔ kúnyonɔ é kpasa dɔ, zaake zĩ pì dɛnla, né fɔ̀ n kɛ ndoro. 19 N ma yá ma sa, mé lé damma, Luda égɔ kúnyo. Négɔ dɛ́nɛ yāgɔgɔri ũ, négɔ gaa kɔn n yānɔ Luda kiia, 20 négɔ doka kè Ludaa diɛnɔ daánɛ, négɔ zé kè de aɔ sé ɔ̀dɔ́ánɛ kɔn yá kè aɔ́ kɛnɔ. 21 N gbē làakaride náanɛdee kè aɔ Luda vĩa vĩ ben aɔ́ ɔ̀dɔ́nkɛgbaa síroonɔ pleple n té, n n diɛ gɔɔn wàa sɔsɔroonɔ dɔn'aɛdeenɔ ũ kɔn

gɔɔn basɔɔroo kɔn gɔɔn baplaa akurio kɔn gɔɔn kurikurio, ²² lɛ aɔgɔ yã gɔgɔ gbɛ pìnɔnɛ guro pínɡi. Aɔé mó n kiia kɔn yã zĩ'ũunɔ pínɡi, mɔde aɔé yã néngonɔ gɔgɔ n zĩnda. Beee bé eé n asoo lagonnɛ. ²³ Tó Dii wɛnnɛ, tó n kè lɛ, né fuaro, gbɛ pìnɔ é tá bɛ làakario kpaɛna.

²⁴ Musa a anzure yã mà à kè lán à òare nà pínɡi.

²⁵ À gbɛ làakarideenɔ plèplɛ Isaraili boriinɔ té pínɡi à n díɛ gɔɔn wàa sɔɔroonɔ dɔn'aɛdeenɔ ũ kɔn gɔɔn basɔɔroo kɔn gɔɔn baplaa akurio kɔn gɔɔn kurikurio. ²⁶ Ben aɔégɔ yã gɔgɔnɛ guro pínɡi. Yã zĩ'ũun aɔé mó Musa kiia, ben aɔé yã néngonɔ gɔgɔ n zĩnda. ²⁷ Musa gàa à zè a anzurenɛ, ben à tà a bùsun.

19

Sinai kpíi saɛ

¹ Isarailinɔ bɔna Igipiti mɔ aagɔdee guu ² aɔ fɛɛ Rɛfidimu. Kè aɔ kà Sinai gbáan, ben aɔ bùra kàɛ gwe Sinai kpíi saɛ. ³ Musa dìdì à gàa Luda kiia kpíi pì musu, ben Dii lé zùzi à bè: N̄ yã kèkii o Yakubu bori Isarailinɔnɛ: ⁴ Á è lán má kè Igipitinɔnɛ nà, lán ma a sɛ ma suao ma kiia, lán kúu è a né sé a dèbɛa nà. ⁵ Tó a ma yã mà á ma bà kuunaao yã kúna tia sa, éɡɔ dɛ ma gbɛ yenzideenɔ ũ bori pínɡi té. Baa kè anduna dɛ ma pɔ ũ pínɡi, ⁶ éɡɔ demɛ kínanɔ kɔn sa'orinɔ ũ, ma gbɛ kè aɔ kú adonanɔ ũ. Yã kè né o Isarailinɔnɛn gwe.

⁷ Musa pìta à gbɛnsinɔ sìsi, ben à yã kè Dii ònɛ tɔkènnɛ pínɡi. ⁸ Gbɛnɔ wèàla n pínɡi wà bè: Yã kè Dii òwɛ pínɡi wé kɛ. Ben Musa gàa à yã kè wà ò tɔkè Diinɛ. ⁹ Dii bènɛ: Mé mɔ n kiia tésukpɛ gègete guu, lɛ

gurɔ kè mée yā oonne, aǎé ma aǎégǔ n náane vī gurɔ pínɡi. Ben Musa yā kè gběnnɔ ò tǔkě Diine. ¹⁰ Ben Dii bènne: Ñ gá n̄ kiia n̄ oñne aǎ gbāsī bɔ n̄ zīndan gbāa kǔn ziaao, aǎ n̄ pókāsāano pīpi. ¹¹ Aǎgǔ kú soru guu ziando, zaake à gurɔ aagǔdee zī mé pita mà zε Sinai kpīii musu baade pínɡi wáa. ¹² Ñ tɔtε lé sèeda dañne kpīii pì gεεzi ai à lìgazi pínɡi. Ñ oñne aǎ làakari ke. Aǎton didi kpīii pìaro. Aǎ gběke tón ɔ kea sero. Gbě kè ɔ kèa, wà adee dε. ¹³ Wàton ɔ ke adeearo. Wà à pápa gbèò ke wà à pápa kào wà dε. Pókādeen yoo, gběnteen yoo, à gàmε. Tó aǔ mà wà kuru pè wà à bà gà, aǎ sǔ kpīii pìzi.

¹⁴ Musa pita kpīii pìà à mò à gběnnɔ lè à òñne aǎ gbāsī bɔ n̄ zīndan aǎ n̄ pókāsāano pīpi. ¹⁵ À èara à bèñne: Àgǔ kú soru guu gurɔ aagǔdee zī yānzi. Àton daε kǔn nɔgběoro. ¹⁶ Kè guu dò à gurɔ aagǔdee pìà, ben laa e pataa èe pii, ben lou sìsi kpīii musu. Kè aǎ kuru'ɔ gbāaa mà, ben vīa gbě kè aǔ kú bùrannɔ kù n̄ pínɡi aǔe lugalugaa. ¹⁷ Musa bòn̄yo bùran à gàaño Luda kiia, ben aǎ zè gīzī kpīii pì saε. ¹⁸ Tésukpε dà Sinai kpīiila kè Dii pita gwe kǔn téo yānzi. Tésukpε pì fεε lán mòda tésukpε bà, ben kpīii pì e nigānigāa maamaa. ¹⁹ Kuru'ɔ gbāaa e kaara. Kè Musa yā ò, ben Luda wèàla lapatana guu.

²⁰ Dii pita à zè Sinai kpīii m̄sǔntēa à Musa sìsi, ben à didi à gàa gwe. ²¹ Dii bènne: Ñ pita n̄ kpākē gběnnɔzi, aǎton vī gulela aǎ mó wà ma gwaro, lε aǎ paridee tón gagaro yānzi. ²² Baa sa'ori kè aǎ sǔmaziinɔ, aǎ gbāsī bɔ n̄ zīndan lε màton fēnziro yānzi. ²³ Musa bè Diine: Aǎé didiro, zaake n̄ kpākēwazi n̄ bè wà tɔtε lé sèeda da kpīii pì gεεzi à

gõ n pó ùmε. ²⁴ Ben Dii bènε: Ñ pita ñ Aruna sé ñ suo, m̃de sa'orino k̃n gb̃ε kpaaano tón ṽi guu baa aõ mó ma kiiaro lε m̃ton f̃éñziro yānzi. ²⁵ Ben Musa p̃ita gb̃ε p̃ino kiia à yā p̃i òñε.

20

Dokayā m̃en kurin

¹ Luda yā k̃k̃ii ò p̃ingi à bè: ² Mámbe Dii a Luda ũ. Ma a b̃ε z̃b̃leen Igipiti.

³ Àtongõ dii ke ṽi ma g̃eraro.

⁴⁻⁵ Àton póke taka ke à kúε à d̃onzi kenεro, pó k̃ε kú musu ke t̃ot̃ea ke í guun yoo, zaake mam̃ma Dii a Luda má ñs̃eg̃aano ṽi. M̃ε gb̃ε k̃ε yemazirooñ yā zaa w̃i ñ boriino musu ai à gá pé ñ sw̃ákp̃εña k̃n ñ nasioñ. ⁶ Gb̃ε k̃ε aõ yemazi aõ ma dokayāñ k̃ūnañ s̃, m̃εg̃õ gb̃εk̃ε ṽiñyom̃ ai ñ boriia.

⁷ Àton mam̃ma Dii a Luda tó sí p̃āp̃āro, zaake gb̃ε k̃ε ma tó sì p̃āp̃ā mé tó à b̃ō p̃āro.

⁸ Àgae d̃on k̃ammabogur̃ō z̃i né ma p̃ómε. ⁹ Àgae a bura z̃i k̃n a z̃i p̃ingio ke gur̃ō sw̃εdo, ¹⁰ à sw̃εplaadee g̃õ deare k̃ammabogur̃ō ũ, zaake mam̃ma Dii a Luda ma p̃ómε. Àton z̃i ke ke gur̃ō p̃i z̃i, apino ke a ñég̃gb̃ε ke a ñéñgb̃ε ke a z̃ikeri g̃ōgb̃ε ke ñōgb̃ε ke a p̃ók̃adee ke nib̃ō k̃ε kú a b̃ε. ¹¹ Zaake gur̃ō sw̃εdon ma musu k̃n t̃ot̃eo k̃ε k̃n ísiaao k̃n pó k̃ε kú ñ guuñ p̃ingi, ben ma k̃amma b̃ō à gur̃ō sw̃εplaadee z̃i. Beee yānzi ma aubarika dà k̃ammabogur̃ō p̃inzi, má diε ma pó ũ. ¹² Àgae bèε lí a de k̃n a daone, lε à g̃i ke b̃usu k̃ε mam̃ma Dii a Luda m̃ée kpaaawaan.

¹³ Àton gb̃ε d̃ero.

¹⁴ Àton zina kero.

¹⁵ Àton kpāi oro.

¹⁶ Àton yā di a gbēdaaaaro.

¹⁷ Àton a gbēdaaa ua ni dero. Àton à nɔɔ ni dero ke à zīkɛri gōgbē ke nɔgbē ke à zù ke à zaaki ke pò kè à vīnɔ pīngi.

¹⁸ Baade pīngi lapatana mà kōn kuru'ɔɔ, aɔ loupina è kōn tésukpɛɔ dɔ kpīii musu, ben vīa n kū aɔɔe lugalugaa aɔɔ zɛ kāaa. ¹⁹ Aɔ bè Musanɛ: N yā owe n zīnda, wé ma. Nton tó Luda yā owero, lɛ wàton gagaro yānzi. ²⁰ Musa bènnɛ: Àton tó vīa a kūro, zaakɛ kè à a yɔ à gwa yānzin à m̀zi, lɛ àgɔ à vīa vī bensɔ àton durun kero yānzi. ²¹ Aɔ zɛ kāaa, ben Musa s̀ tésukpɛ gègete pizi, guu kè Ludaa kún pìn.

Dii gbagbakiya

²² Ben Dii bè Musanɛ: N yā kèkii o Isarailinɔnɛ: Á mà a zīndanda lán ma yā òare zaa musu nà. ²³ Àton tãa ke kɛ à namaro. Àton kondogi ke vura pi tãanɔ ũro. ²⁴ À ma gbāgbākii bo kōn ɛɛɔ à saa oa kōn sãanɔ kōn zùnɔ, sa'opɔ kè wè ká tén à té kū kōn kennakɔ sa'opɔ. Guu kè má diɛare àgɔ ma sísín, mé mó a kiia mà aubarika daagu. ²⁵ Tó ée ma gbāgbākii pì boo kōn gbèò, àton bo kōn gbè anaoro, zaakɛ tó a gā pèea, á tò à gbāsī lèn gwe. ²⁶ Àton ma gbāgbākii bo à à didikii kero, lɛ a būukɛ tón ɔɔaaro yānzi.

23

Yakɛna a zéa

¹ Àton wàpe baaru kpáro. Àton ze kōn gbě zaaao ege sèedadee ũro. ² Àton té pariizi yāzaakena guuro. Àton ze kōn pariio yākpae guu à bɔ yāzede kpeero. ³ Tó takaaside yā nnaro, àton zoro. ⁴ Tó n ibe zù ke à zaaki sàsā bensō n kpakūo, n kū n gáone be. ⁵ Tó n n zanguri zaaki è èe fuu asooa, n à ãan ká, nton à tónlo.

⁶ Tó takaaside yā nna, àton bɔ à kpeero. ⁷ À zà kū kōn mɔnafikio. Àton taarisaidee ke gbě maa dero, zaake mé tó taaridee bɔ pāro. ⁸ Àton ɔɔnkpεεgbaa síro, zaake ɔɔnkpεεgbaa è tó wéedeeno vĩa kūme, bensō è gbě maaano yā lie kpeegānda. ⁹ Àton wée tā bàmɔaro. Á bàmokεε dō, zaake bàmɔnon a ũ yā zaa Igipiti. ¹⁰ Àgae pó tō a buraano à kεε ai wè swεedo, ¹¹ à wè swεeplaadeen à tó tɔtε kámma bo à ãam pá, le a takaasideeno e wà à zà kè bòe gweeno kō wε, nòbɔsētεno e wà à kpaa só. À ke le dɔ kōn a geepi búo kōn a kùkpεo. ¹² Àgaegō zīi kεε ai guro swεedo, à swεeplaadeen àgae kámma bo, le a zùno kōn a zaakinɔ e wà kámma bo, bensō a zòno kōn bàmɔno é e wà ãam pá. ¹³ Àgō yā kè má òareeno kūna píngi. Àton tāano tó síro. Wàton n tó ma a lén sero.

Zĩbaa mèn aagōno
(Bɔn 34:18-26)

¹⁴ Wè kōn wèo àgae mó zĩbaa keme gèn aagō. ¹⁵ Àgae Burēdi Sésé'ēzēsai zĩbaa ke lán má diēare nà, àgae burēdi sésé'ēzēsai só ai guro swεepla mɔ kè wè be Abibu guu a gurɔa, zaake mɔ pì guun a bɔe Igipiti. Gbēke tón mó ma kiia ɔkoriro. ¹⁶ Àgae

Pókεkena zĩbaa κε gurɔɔ kè a na pókεkenaa, à a bura pó káakunɔ kpáma. Àgae Pódufublena zĩbaa κε wè yāanaa, gurɔɔ kè a a bura pónɔ kàkōa pínɡi. ¹⁷ Wè kōn wèo gèn aagɔ a gɔgbè pínɡi mó kakōana κε mamɔma Dii a Luda aezi. ¹⁸ Àton pòsesena kpáma lèdo kōn sa'opɔ aruoro. Àton zĩbaa sa'opɔ nòsi die guu dɔaro. ¹⁹ Àgae gá mamɔma Dii a Luda ua kōn a bura pó káakunɔ. Àton blène nòbɔ kuku kōn à da yɔ'ioro.

Luda Malaika é dɔ a gbènɔne ae

²⁰ Mé Malaika gbare à dɔare ae à a dākpa zén à káao guu kè má kèken. ²¹ À làakari dɔ à yāa à à yā ma. Àton bɔ à kpεero, zaake eé sùu keao a taari yā musuro kè ma tó kúa yānzi. ²² Tó a à yā mà bensɔ a yā kè má òaree kè pínɡi, mégɔ de a ibεenɔ ibεε ũme, a wɛderinɔ wɛderi ũ. ²³ Ma Malaika pì é dɔare ae à gá zeare bùsu kè Amɔrinɔ kún kōn Itinɔ kōn Perizinɔ kōn Kanaanɔ kōn Ivinɔ kōn Yebusinɔ, mé n kaate. ²⁴ Àton kúe n tãanɔne à zò bleńnero, àton n kɛna kero. À n gboro à n gbènɔ wíwi. ²⁵ À dɔ Dii a Ludazi, eé aubarika daare a pòbleen kōn a íminao, eé gyāanɔ kēawa. ²⁶ Nɔgbènɔ é nò bɔe a bùsunlo bensɔ pāaa égɔ kuuro. Mé a wèndi bà dɔare kōn mòkyakooo. ²⁷ Mé vĩa dada gbè kè aɔ kú a aenɔzi mé tó bídi gē borii kè a ka n kiianɔn, mé tó a ibεenɔ kpεε kpáare. ²⁸ Mé zōmantēnɔ gbare a ae aɔ ká Ivinɔn kōn Kanaanɔ kōn Itinɔ aɔ pémmaare. ²⁹ Èe κε mé pémmaare wè doo guu gɔɔnlo, le bùsu pì tón gɔ lákpe ũ nòbɔsɛtenɔ daalaro yānzi. ³⁰ Mégɔ pémmaare busεbusεme ai à gá pari kú à ká à bùsu pì sí. ³¹ Mé a

bùsu lé keare zaa Isia Tēa léa ai Filisitinino Isia léa, zaa gbáa lén ai Yuflati léa. Mé bùsu pì deeno naare a ɔzĩ à pémma. ³² A bà tóngɔ kú n yān ke n tãano yānlo. ³³ Àton tó aɔgɔ kú a bùsunlo, le aāton tó à durun kemero, zaake tó a n tãano gbāgbā, a takutee kpàkpa a zīndaneme.

24

Luda bà kuuna kōn Isarailino sèda

¹ Dii bè Musane: Mmōn kōn Arunao kōn Nadabuo kōn Abiuo kōn Isaraili gbēnsi gōon baaagɔ akurino, à didi kpīiia à mó ma kiia, à donzi kemε zaa kāaa. ² Mbe né sōmazi ndo, gbē kpaaano tón mó kīro bensō parii tón didiño kpīii kē musuro.

³ Musa gāa à yā kē Dii ò tōkēñne pīngi kōn dokayāno pīngi. Aā wē ledole n pīngi wā bè: Yā kē Dii ò pīngi wē ke. ⁴ Ben Musa yā kē Dii ò pīno kē takada guu pīngi.

À fēe kōngɔ ide'ide à gbāgbākii bò kpiigēzi, ben à gbē pēpēe mēn kuri awēplaa Isaraili bori kuri awēplaaano pó ũ. ⁵ À Isaraili gōkpareno zĩ kōn zūswarene bōrōno, ben aā sa'opo kē wē ká tén à té kũ òo Diia kōn sáabukpana sa'opōno. ⁶ Ben Musa zù pīno aru sī à kpàate leo plaa. À à leo doo diε kōn taao à à leo doo àε gbāgbākīia. ⁷ Ben à Dii bà kuunaño takada sē à à kyó kēñne. Ben aā bè: Yā kē Dii ò pīngi, wē ke wē mì siene. ⁸ Ben à aru pī sē à fāmma à bè: Dii bà kuunaao arun gwe lán á mà nā pīngi.

⁹ Musa kōn Arunao kōn Nadabuo kōn Abiuo kōn Isaraili gbēnsi gōon baaagɔ akurino didi kpīiia. ¹⁰ Aā Isarailino Luda è. Safia gbē gusararaa kaena à gbá gĩzĩ, à í de búgu wásawasa lán ludambe búgu

bà. ¹¹ Ludaa e póke ke Isaraili gbãadee pìnnɛro. Aɔ wée siàle, ben aɔ pó blè aɔ í mì.

Musa kuuna Sinai kpìii musu

¹² Dii bè Musanɛ: Ñ didi kpìiia n mɔ ma kiia ngɔ kú gwe. Mé gbè walaa kè ma a dokayãno kèano kpámma, le n e n dañɛ. ¹³ Ben à fɛɛ kɔn a kpàasi Yɔsuao, aɔɔe gaa didi Luda kpìiia. ¹⁴ Ben Musa bè gbɛnsinɔnɛ: Àgɔ wa dāa kè, wé ɛara wà su a kiia. Aruna kɔn Uruo égɔ kúao. Tó gbèke yāke vī, à gáo n kiia. ¹⁵ Ben Musa didi kpìii pìà. Tésukpe dà à mìsɔntɛla, ¹⁶ ben Dii gakui pìta Sinai kpìii pìà. Tésukpe pì daàla le ai guro swɛɛdo, à guro swɛɛplaadeen Dii lé zù Musazi zaa tésukpe pì guu. ¹⁷ Isarailino Dii gakui è lán té kè è n blee bà kpìii pì mìsɔntɛa. ¹⁸ Ben Musa gè téluguu pì guu à ɛara à didi kpìii pìà. À kú gwe ai guro baplaa fáantɛ kɔn gwãavĩo.

31

Luda bisakutaa

¹ Dii yā ò Musanɛ à bè: ² Ñ ma! Ma Uri né Bezaɛli, Uru dio, Yuda borii sè. ³ Má tò ma Ninii kúa, ben à ɔndɔ kɔn gonio kɔn dɔnao è ɔzĩ píngi guu. ⁴ À zā ble pónɔa dɔ kɔn vuraɔ kɔn kondogio kɔn mògotɛo. ⁵ À gbè bèɛde ana dɔ kɔn à dana pó guuo kɔn lí'anao kɔn ɔzĩ sānda píngio. ⁶ Bee gbɛra ma Aisamaki né ɔɔliabu, Dani borii diɛ à dɔnlɛri ũ. Ma ɔzĩkerino gbà ɔndɔ n píngi, le aɔ e wà pó kè má diennɛɛno ke píngi: ⁷ Dakɔreki kuta kɔn doka àkpatio kɔn à nékpaeo kɔn kpé pì pó keteno píngi, ⁸ tee bu kɔn a pó keteno, vura atɛɛ dabu kɔn a pó keteno píngi,

tuaetitikpatakii, ⁹ sa'opo kè wè ká tén à té kù oki kòn a pò ketenò pínɡi, dàga kòn a diboo, ¹⁰ pókāsāa kè wà tǎn, sa'ori Aruna pókāsāa kè eé sōomaziino kòn à nén sa'opókāsāano pínɡi, ¹¹ pò kyakenosi kòn bisakuta tuaetiti gũ nnaao. Aō pò pìnò kè, lán má dienne nà pínɡi.

Kámmabogurɔ yǎ

¹² Dii yǎ ò Musane à bè: ¹³ N̄ o Isarailino aō kámmabogurɔ kè má diɛ yǎ da, zaake à de sèeda ũ mapi kòn apino dagura ai a boriia, lɛ à e à dō mamoma Dii ma a se ma gbēno ũ. ¹⁴ Àgae kámmabogurɔ pì yǎ da, zaake gurɔ pì kuuare adoname. Gbē kè gurɔ pì tè kè, adee gàmɛ. Gbē kè zīi kè gurɔ pì, wà adee bo a gbēno té wà de. ¹⁵ Àgae zīi kè gurɔ swɛɛdo, à gurɔ swɛɛplaadeen é kámma bo, zaake mamoma Dii ma pómɛ. Gbē kè zīi kè kámmabogurɔa gàmɛ. ¹⁶ Isarailino gaegō kámmabogurɔ pì yǎ kǔna aō diɛ gurɔ isi ũ ai n̄ boriia ma bà kuunaño yǎ ũ. ¹⁷ Eégō de sèeda ũ mapi kòn Isarailino dagura gurɔ pínɡi, zaake mamoma Dii ma musu kòn andunao kè gurɔ swɛɛdome, ben má yǎa ma kámma bò à gurɔ swɛɛplaadee zī. ¹⁸ Kè Dii yǎ ò Musane Sinai kpīi musu à yǎa, ben à dokayǎ kè gbè walaano mèn plaa kòn a zīnda ɔneò à kpàa.

32

Vura zùswarene bɔrɔ

¹ Kè gbēno è kè Musa e pita kpīi musu kpaaro, aō kàkōa Arunazi aō bène: N̄ fɛɛ n̄ tǎa kenò kewe lɛ aō dowe aɛ, zaake Musa kè wa boɛ Igipiti pì, wà dō yǎ kè à à lèro. ² Ben Aruna bènéne: À a nɔgbēno vura

swáino bɔɛ kɔn a négɔgbɛno pɔno kɔn a nɛnɔgbɛno pɔno à mɔome. ³ Ben n pínɡi a vura swáino bɔbɔ aɔo kpà Arunaa. ⁴ À sì à kàsa lán zùswarene bɔrɔ bà, ben à lɔlɔ. Ben wà bè: Isarailino, a tãan yè! Àmbe à a bɔɛ Igipiti. ⁵ Kè Aruna è lɛ, à sa'okii bò zù pì aɛ, ben à kpàakpa kè à bè: Dii zĩbaa kuu zia. ⁶ Kè guu dɔ, gbɛno fɛɛ wà sa'opo kè wè ká tén à té kũ òa kɔn kennakɔo sa'opo. Gbɛno vɛɛ wèe pɔ blee wèe í mii, ben aɔ fɛɛ wèe pàpàa kɛɛ.

⁷ Ben Dii bè Musane: N pita n gá! N gbɛ kè n bɔnyo Igipitino yàka. ⁸ Aɔ kè zé kè má òdɔańnea kpakpaa, aɔ vura kàsa tãa ũ lán zùswarene bɔrɔ bà, aɔ kùɛne aɔ saa òa wà bè, Isarailino tãa kè à n bɔɛ Igipitin gwe. ⁹ Ben Dii liara à bè Musane: Má è gbɛ pino swā gbāame. ¹⁰ N gumala lɛ mà a pɛtɛ fɛɛńzi mà n kaate, mɔde mé n boriino kɛ bíta. ¹¹ Ben Musa agbaa kpà Dii a Ludane à bè: Dii, bɔyānzin n pɛtɛ é fɛɛ n gbɛnɔazi kè n n bɔɛ Igipiti kɔn n gbāa bítao kɔn n gàsā gbāaa? ¹² Igipitino é be aɔ kaatena yānzin n n bɔɛzi, lɛ n e n n dɛdɛ kpíiino musu n n yāa anduna guu. N n pɔfɛ kpáɛ n yā kè n yezi n pita n gbɛnɔa pì bɔ n nɔsɛn. ¹³ N dɔ n zɔblerinɔ Ibraĩ kɔn Isaakuo kɔn Isarailio yān, zaake n sɛnne kɔn n kuunao n bè, né n bori kaara lán sɔsɔnɛno bà, né bùsu kè n à yā ònne kpá n boriino wàgɔ vĩ gurɔ pínɡi. ¹⁴ Ben Dii yā kè à bè é pita a gbɛnɔa pì bɔ a nɔsɛn.

¹⁵ Musa èara à pita kpíiia, à doka gbè walaa mèn plaaa pino kũna a ɔzĩ. Yā kèna gbè pino kpa plaplaa pínɡi. ¹⁶ Luda bé à gbè walaa pino à, àmbe à yā kèmma. ¹⁷ Yɔsua gbɛno wiii mà, ben à bè Musane: N zĩ wii ma dɔ bùran. ¹⁸ Musa bè: Zĩblena

wiii bé à dɔ gwero, wēnda ɔɔɔnan gwe sɔro, gbēno lèsinan méε maa. ¹⁹ Kè à kà kīi kōn bùrao, à è wèè ɔ wāa zùswaree pì aε, ben à pɔ fē. À gbè walaa kè à kūna pìnɔ pāε kpiigεεzi gwe, aɔ wīwi. ²⁰ Ben à zùsware kè wà pì pì sè à dà tén. À à tí bò, ben à kà ín à kpà Isarailinɔa, aɔ mì. ²¹ Ben Musa Aruna là à bè: Bón gbē pìnɔ kēnnε, gbasa n tò aɔ durun bíta kè taka kè? ²² Ben à wèàla à bè: Nton pɔ fēro, mare. N gbē pìnɔ dɔ, kè aɔɔ zaa. ²³ Aɔmbe aɔ bèmε mà tãa ke kè à dɔnnε aε. Aɔ bè Musa kè wa bɔε Igititi pì, wà dɔ yā kè à à lèro. ²⁴ Ben ma bènnε gbē kè aɔ vura vīinɔ bɔε wà móo. Kè aɔ mòo, ben má kà tén, ben à bò zùswarenε bòrɔ pì ũ.

²⁵ Musa è Aruna tò gbēnɔ e n pɔyezi kεε, ben aɔ gò fabona pɔ ũ n ibεεnɔnε. ²⁶ Ben à zè bùra gēkiia à bè: Gbē kè aɔɔ kú Dii kpaanɔ mó ma kuu. Ben Levi boriinɔ kàkɔa à kuu. ²⁷ À bènnε: Dii Isarailinɔ Luda bè, a baade a fēεdaa logo à dɔdɔ bùrazi gulε kōn gulεo, a baade a gbēnɔ kōn a gbēnnanɔ kōn a gbēdaaanɔ dεdε. ²⁸ Levi boriinɔ kè lán Musa dànnε nà. Gbē kè wà n dēdε zī pīanɔ kà gɔɔn bɔrɔ aagɔ taka. ²⁹ Ben Musa bè Levi borii pīnɔnε: Lán a bɔ a nénnɔ kōn a gbēnɔ kpεε nà, a a zīnda kpà Diia gbāa, Dii aubarika dàagu gbāan gwe.

Musa agbaakpana Diinε Isarailinɔnε

³⁰ Kè guu dɔ Musa bè gbēnɔnε: A durun bíta kè, baa kōn beeeo méεara mà didi kpīiia mà gá Dii kiia dɔ, wègɔ dɔro ke mé e mà agbaa kpánεare a durun yā musu. ³¹ Ben à èara à gaa Dii kiia à bè: N yā nna! Gbē pìnɔ durun bíta kè, aɔ tãa ke kè n zīndane kōn vurao. ³² N sùu kε! N n durun kēnnε. Tó lenlo,

̀n ma t́o gogo takada k̀e ń k̀e guu. ³³ Dii b̀enɛ: Gb̃e k̀e durun k̀emɛ t́on m̀e gogo ma takada guu. ³⁴ Ń gá k̃n gb̃enɔ guu k̀e má ònnɛn sa. Ma Malaika é d̃nnɛ aɛ. Baa k̃n beeeo t́o ma w̃et̃amm̃ana gur̃ɔ kà, m̀e w̃e t̃ám̃ma ń durun yānzi. ³⁵ Ben Dii gagyāa kà gb̃enɔn zùswaree k̀e ãɔ t̃o Aruna pì pì yānzi.

33

¹ Dii bè Musanɛ: Ń fɛɛ ń gu k̀e, mpi k̃n gb̃e k̀e n b̃nyo Igipitinɔ, ń gányo bùsu k̀e má la dà Ibraĩnɛ k̃n Isaakuo k̃n Yakubuo ma bè m̀e kpá ń boriinɔan. ² M̀e Malaika gbare à d̃are aɛ m̀e péare Kanaanɔa k̃n Am̃orinɔ k̃n Itinɔ k̃n Perizinɔ k̃n Ivinɔ k̃n Yebusinɔ. ³ Á gá bùsu k̀e zwi k̃n ź'io din pì guu. M̀de m̀e gáaoro, lɛ m̀ton a kaate zénlo yānzi, zaake swāgbāadeenɔn a ũ. ⁴ K̀e gb̃enɔ yā pāsì pì mà, ãɔ ɔ̀ d̀, ben gb̃ekee e a zāblebɔnɔ da d̃oro. ⁵ Zaake Dii gĩake à yā ò Musanɛ à o Isarailinɔnɛ à be: Swāgbāadeenɔn ń ũ, baa t́o ma t́aa ònyo k̀ese do, m̀e ń kaate. Ãɔ baade ń zāblebɔnɔ b̃b̃b̃, m̀eg̃ɔ d̃ɔ dian m̀e k̃nyo nà. ⁶ Ben Isarailinɔ ń zāblebɔnɔ b̃b̃b̃, ãɔɔe da d̃oro zaa Orebu kp̃ii kiia.

⁷ Musa è bisakuta sé à gá à d̃o bùra kp̃ee b̃oruna k̃n bùra p̃io féte. À t́o kpà kutaa p̃ine dak̃ɔreki kutaa. Gb̃e k̀e ye Dii yāzi adee è b̃o à gá dak̃ɔreki kutaa pì kiia bùra kp̃ee gwe. ⁸ T́o Musa b̀o èe gaa kp̃é pì kiia, baade è b̃o à ze a kp̃eele a g̃ɔ à gwaa ai à gá à g̃en. ⁹ T́o Musa g̃e kp̃é p̃in, t̃eluguu è pita g̃ɔ d̃o kp̃eele, ben Dii è yā oo. ¹⁰ T́o gb̃enɔ è t̃eluguu pì d̃o kp̃eele p̃ia, baade è d̃onzi k̃e a kp̃eele. ¹¹ Dii è yā o k̃n Musao t̃et̃ent̃e, lán gb̃e è yā o k̃n a gb̃enna

nà. Musa è ɛara à su bùran, mɔde Nuni né Yɔsua à kpàasi è bɔ kpé pìnlo.

Dii bɔ à mɔna Musazi

¹² Musa bè Diine: N bèmɛ mà gá kɔn gbɛ pìnɔ, mɔde néɛ gbɛ kè néɛ daamɛɛ omɛro. Àɛ kè sɔ n bè, ń ma dɔ n gbɛnna ũ bensɔ ma n pɔnnaa è. ¹³ Zaake ma n pɔnnaa è, ń tó mà n laasuuno dɔ sa, lɛ mà e màgɔ n dɔ màgɔ nnanyo yāpura. Ngɔ dɔ kè borii kèkii né n gbɛnɔmɛ. ¹⁴ Ben Dii wèàla à bè: Ma wée égɔ téazi mà a gba kámmabona. ¹⁵ Musa bè: Tó né wée téwaziro, òton wa fɛɛ kèro. ¹⁶ Tó néɛ gáwaoro, dian weé e wà dɔ kè mapi kɔn n gbɛ pìnɔ wá nnanyo? Weé wa dɔkɔzi kɔn bori pāndenɔ anduna guu diame? ¹⁷ Dii bène: Yā kè ń gbèkamaa pì mé kɛ, zaake n ma pɔnnaa è, má n dɔ ma gbɛnna ũ.

¹⁸ Musa bè: Ñ n gakui ɔɔamɛ. ¹⁹ Ben Dii wèàla à bè: Mé tó ma maake píngi bɔ n aɛ, mé ma tɔ Dii sísi n aɛ, zaake gbɛ kè má yezi mà sùu keon mé keo, bensɔ gbɛ kè má yezi mà wēnda dɔnen mé dɔne. ²⁰ Ben à bè: Né fɔ ń ma uu gwaro, zaake gbɛntee é fɔ à wée simale àgɔ kuuro. ²¹ Dii bè: Ñ guu gwa da ma saɛ kè. Ñ ze gbè musu gwe. ²² Tó ma gakui pì e gɛɛ, mé n sɔtɔ gbèkotoon mà a ɔ kúnla ai mà gɛte. ²³ Tó ma a ɔ gònla, né ma kpɛɛ kpaa e sa, mɔde weé fɔ wà ma uu ero.

34

Gbè walaa dufunɔ

¹ Dii bè Musane: Ñ gbè walaa kɛ mèn plaa lán káakupɔnɔ bà, mé yā kè kú à káakupɔ kè ń wìnɔa kɛ́mma. ² Ngɔ kú soru guu kɔngɔ. Ñ didi Sinai kpíiia

ñ zε ma aε à mìsǝntǝa. ³ Gbǝke tón mǝnyoro. Wàton gbǝke e gukea kpii pìà sero. Baa sǝa ke zù tón mǝ pǝ ble à gĩzĩro.

⁴ Musa gbè walaa à mèn plaa lán káakupǝǝ bà. À fǝε kǝngǝ idε'idε, ben à dìdì Sinai kpii à gbè walaa mèn plaaa pǝǝ kũna a ɔzĩ lán Dii ònε nà. ⁵ Dii pìta tǝsukpε guu à zè à saε, ben à a zĩnda tǝ sǝsi. ⁶ Kè Dii e gǝε à aε, à a tǝ sǝsi à bè: Dii, Dii Luda wǝndadǝnnεri sùudeen ma ũ. Ma pǝǝ è fǝ kpaaro, má gbǝke kǝn náanεo vĩ bíta. ⁷ Mǝεgǝ gbǝkεε vĩ kǝn gbǝǝǝ ai n bori lǝmmε, mé n yǝ zaaanǝ kǝn kǝn n taarinǝ kǝn n durunnǝ. Mǝde mǝε tǝ taaridee bǝ pǝro. Mǝε denǝ yǝ zaaa wĩ n nǝnǝ musu kǝn n dionǝ kǝn n swǝkpεεnǝ kǝn n nasionǝ. ⁸ Musa dàε a puua à dǝnzi kǝnε gǝǝ ⁹ à bè: Dii, zaake ma n pǝnnaa è, n gáwao. Baa kè gbǝ pǝǝ swǝ gbǝa, n sùu kεwao kǝn wa yǝ zaaanǝ kǝn wa durunnǝ, n wa sé n pǝnǝ ũ.

Luda bà kuuna kǝn Isarailin

(Bǝn 23:14-19)

¹⁰ Dii bè: Ma bà égǝ kúaomε. Mé yǝbǝnsaε ke a pǝngi wǝa kè gbǝkee e a taka ke bori ke guu an-dunan zikiro. Borii kè aǝǝ ligaaziinǝ é ma yǝkεna e, zaake mé yǝ naasidee kεao. ¹¹ Àgǝ yǝ kè má òare gbǝa kũna, mé péare Amǝrinǝa kǝn Kanaanǝ kǝn Itinǝ kǝn Pǝrizinǝ kǝn Ivinǝ kǝn Yebusinǝ. ¹² À làakari ke! Àton lǝdolε ke kǝn bùsu kè ée gaa gǝn deenǝoro, lε àton takutεε kpákpa a zĩndanεro yǝnzi. ¹³ À n sa'okiinǝ gboro à n tǝa gbǝnǝ wĩwi à Asera línǝ zǝzǝ. ¹⁴ Àton kúε tǝanεro, zaake mamǝma Dii ma tǝn Nǝsegǝaanǝ, mǝε nǝsegǝaanǝ kpá. ¹⁵ À làakari ke! Àton lǝdolε ke kǝn bùsu pì deenǝoro, zaake tǝ aǝε

pāpāa kɛɛ ń tãanɔ yã musu, aãɔe saa oom̃ma, aãé a sísi à ń sa'onɔɔbɔ sónyomɛ. ¹⁶ Àton nɔɔ sé a nénɔne ń téro, zaake tó aã nénɔgbɛnɔɔ e pāpāa kɛɛ ń tãanɔ yã musu, aãé tó a nénɔ pāpāa kɛnyo se. ¹⁷ Àton m̀ò pi tãa ũro.

¹⁸ Àgae Buredi Sése'ēzēsai zĩbaa kɛ. Àgae buredi sése'ēzēsai só gurɔ swɛɛplaa mɔɔ kè wè sísi Abibu guu lán má diɛare nà, zaake mɔɔ pì guun a bɔɛ Igipiti. ¹⁹ A daudunɔ né ma pónomɛ ń píngi kɔn a pókāde nékya káakunɔ ń píngi, zù ke pó ketenɔ. ²⁰ Àgae zaaki nékya káaku bo kɔn sãao. Tó ée boro, à à waa fĩ à dɛ. Àgae a daudunɔ bo. Gbēke tón m̀ó ma kiia okoriro. ²¹ Àgae zĩi kɛ gurɔ swɛɛdo à kámma bo à gurɔ swɛɛplaadee zĩ, baa búwigurɔ ke pókēgurɔ.

²² Àgae Pókēna zĩbaa kɛ gurɔ kè a na bura pó káaku kɛkenaa. Àgae Pódufublena zĩbaa kɛ wè yãanaa. ²³ Wè kɔn wèo gɔgbē píngi gae m̀ó mamɔma Dii Isarailinɔ Luda aezĩ gèn aagɔ. ²⁴ Mé péare boriinɔa mé a búsu lé kaaraare. Gbēke é a búsu nii dɛ gurɔ kè ée mɔɔ mamɔma Dii a Luda aezĩ wè kɔn wèo gèn aagɔro. ²⁵ Àton pósēsena kpáma lɛdo kɔn sa'opɔ aruoro. Àton Banla sa'onɔɔbɔ diɛ guu d̀baro. ²⁶ Àgae gá mamɔma Dii a Luda ua kɔn a bura pó káakunɔ. Àton blène nòɔ kuku kɔn à da yõ'ioro.

²⁷ Ben Dii bè Musanɛ: Ñ yã pìnɔ kē takadan, zaake ma bà kuunanyo kɔn Isarailinɔ yãnomɛ. ²⁸ Musa kú kɔn Diio gwe ai gurɔ baplaa fãantɛ kɔn gwãavĩo póblena sai ímina sai. Ben Dii a bà kuunańyo yã mèn kurinɔ kè gbè walaa pínɔa.

Musa uu tēkena

29 Kè Musa pìta Sinai kpíííá, à gbè walaa mèn plaaa kè doka kēa pínò kūna a ɔzĩ. À dō kè a uu e té kēē aā yā'ona kōn Diio yānzíro. 30 Kè Aruna kōn Isarailínò à è ń pínɡi, à uu e té kēē, vĩa ń kũ wà sōzi. 31 Ben Musa ń sísi. Aruna kōn gběnsínò èara wà mò à kiia, ben à yā òńyo. 32 Beee gbera Isarailínò sōzi ń pínɡi, ben à yā kè Dii diēne Sinai kpííí musu òńne pínɡi. 33 Kè à yā òńne à yāa, à sáta kù a uua. 34 Tó à gē à yā o Diio, è sáta go lè à kpé à bò. Tó à bò, è yā kè Dii diēne o Isarailínòne, 35 ben aāē e kè à uu e té kēē. Musa è ɛara à sáta kù a uua lè à kpé à gē à yā o Diio.

40

Bisakuta kyakena

1 Dii bè Musanɛ: 2 Ẹ kutaa dọ kè dɛ dakɔrɛki kutaa ũ mọ káakun guro káaku zĩ 3 Ẹ àkpati kè doka gbè walaanɔ kú à guu diɛn ń lábure mò kpázi. 4 Ẹ gē kōn teebu mọ ń à taanɔ káɛa zéazɛa. Ẹ gē kōn dabu mọ ń à fitianɔ kɛkɛ. 5 Ẹ vura tuaetitikipatakii mò diɛ doka àkpati aɛ ń kuta kpɛɛɛ lábure logo ń tataàlɛ. 6 Ẹ sa'opɔ kè wè ká tén à té kũ okii diɛ dakɔrɛki kpɛɛɛa, 7 ń dàga mò diɛ dakɔrɛki kutaa dagura kōn sa'okiio ń í kán. 8 Ẹ kara mò kpá ń ligazi, ń lábure kpá kara pì léa.

9 Ẹ pọ kyakɛnɔsi mò sé ń kú kpé pía kōn pọ kè kú à guunɔ pínɡi ń diɛ ma pọ ũ kōn à zĩkɛbɔnɔ, aāé gō ma pọ ũ. 10 Ẹ nọsi pì kú sa'okii pía kōn a zĩkɛbɔnɔ pínɡi. Ẹ sa'okii pì diɛ ma pọ ũ, eégō dɛ ma pọ ũ dɛńla. 11 Ẹ nọsi pì kú dàga pía kōn a dibɔo, aāé gō ma pọ ũ. 12 Ẹ mó kōn Arunao kōn a nénɔ dakɔrɛki kpɛɛɛa ń

ń zú o gwe. ¹³ Ẹ sa'ori pókāsāa m̀ǹn da Arunanɛ, ń ńsɪ kúa ń à diɛ ma pọ ũ, eé gō ma gbāgbāri ũ. ¹⁴ Ẹ mọ kōn à nénɔ dɔ ń utagyaba m̀ǹn dadańɛ, ¹⁵ ń ńsɪ kúkúrúma lán ń kù ń dea nà, aǎé ma gbāgbā. Ńsɪkúrúmana pì bé eé tó aǎgō de ma gbāgbārinɔ ũ ai ń boriia. ¹⁶ Musa kè lán Dii ònɛ nà pínɡi.

¹⁷ Aǎ bɔna Igipiti wè plaade mɔ káaku gurɔ káaku zĩn wà kutaa pì d̀. ¹⁸ Kè Musa e kutaa pì d̀, à à zebɔ m̀ǹn pèpèe gĩa, ben à à lípèe m̀ǹn pèpèen à à líkpanno kpàkpan, ben à lípèenɔ pèpèe. ¹⁹ À bisa dààla, ben à báa kpààla lán Dii ònɛ nà. ²⁰ À sèeda gbè walaanɔ sè à kà àkpati pì guu, à àkpati pì sélino dà à zāanɔ guu, ben à à né kùɛa. ²¹ À gèò kpén, ben à lábure kpà sèeda àkpati pìzi lán Dii ònɛ nà. ²² À teebu diɛ dakɔ̀rɛki kutaan lábure pì kpèlɛ kpa gu'igbāroo kpa. ²³ À buredi kàɛa Diine zéazea lán à ònɛ nà. ²⁴ À dabu diɛ dakɔ̀rɛki kutaan aɛdɔ̀kɔ̀ana teebua sɔ̀mɛtɛ kpa, ²⁵ à fitianɔ nàna Dii aɛ lán à ònɛ nà. ²⁶ Ben à vura tuaetitikpatakii pì diɛ dakɔ̀rɛki kutaan lábure saɛ, ²⁷ ben à tuaetiti gū nnaa kpàtaa lán Dii ònɛ nà. ²⁸ Ben à lábure kpà kutaa pì léa.

²⁹ À sa'opɔ kè wè ká tén à té kū okii diɛ dakɔ̀rɛki kpèlɛa, ben à sa'opɔ kè wè ká tén à té kū òa kōn flawao lán Dii ònɛ nà. ³⁰ À dàga mò diɛ dakɔ̀rɛki kutaa dagura kōn sa'okiio, ben à í kàn. ³¹ Gwen Musa kōn Arunao kōn a négōgbēnɔ è ń ɔ̀nɔ kōn ń gbánɔ pípín. ³² Tó aǎɛ gèe dakɔ̀rɛki kutaan, ke tó aǎɛ sɔ̀ sa'okiizi, aǎè ń ɔ̀nɔ kōn ń gbánɔ pípín lán Dii ò Musanɛ nà. ³³ Ben à kara kpà à liga kutaa pìzi kōn sa'okiio, ben à lábure kpà kara pì léa. Len Musa zĩ pì kè à yàa lɛ.

*Dii gakui pitana bisakutaan**(Nar 9:15-23)*

³⁴ Ben téluguu pì dà dakõrɛki kutaa pìla, Dii gakui kutaa pì pà. ³⁵ Musa e fõ à gè dakõrɛki kutaa pìnlo, kè téluguu dààla bensõ kè Dii gakui kutaa pì pà yãnzì.

³⁶ Isarailino táa'ona guu, tó téluguu pì gò kutaa pìla, ben aõe fɛɛ kɔn táo. ³⁷ Tó téluguu pì e goaro, aõe fɛɛ kɔn táoro, sé zĩ kè à gò. ³⁸ Fãantẽ Dii téluguu è da kutaa pìla, gwãavĩ sã té ègõ kú téluguu pì guu. Len Isarailino è e le n pínɡi n táa'ona guu pínɡi.

Luda yá takada kǝn Bokobaru yáo
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5